

Uchwała nr 27/2022
Senatu Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu
z dnia 21.07.2022 r.

w przedmiocie zmian w programie studiów na kierunku
Bezpieczeństwo, studia I stopnia o profilu praktycznym

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2022 r., poz. 574 - t.j.) uchwała się, co następuje:

§ 1

Senat ANS w Wałczu wprowadza zmiany w programie studiów na kierunku Bezpieczeństwo, studia I stopnia o profilu praktycznym.

§ 2

Program studiów w zmienionym brzmieniu stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i obowiązuje od roku akademickiego 2022/2023.

Z upoważnienia Przewodniczącego
Senatu ANS w Wałczu
dr Dariusza Skalskiego, prof. uczelni

Prorektor ds. Kształcenia i Spraw Studenckich

/-/ dr Kamila Trojanowska, prof. uczelni

Załącznik nr 1
do Uchwały nr 27/2022
Senatu ANS w Wałczu
z dnia 21.07.2022 r.

PROGRAM STUDIÓW

**PIERWSZEGO STOPNIA
O PROFILU PRAKTYCZNYM**

DLA KIERUNKU

BEZPIECZEŃSTWO

**prowadzonego przez
AKADEMIĘ NAUK STOSOWANYCH W
WAŁCZU**

WAŁCZ 2022

1. KONCEPCJA KSZTAŁCENIA

Koncepcja prowadzenia studiów na kierunku *bezpieczeństwo* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przewiduje działania mające na celu współpracę Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z szeroko rozumianym otoczeniem społeczno-gospodarczym, w szczególności z podmiotami i instytucjami, które w obszarze swoich zadań wykonują czynności związane z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, narodowym i międzynarodowym. Koncepcja kształcenia zakłada wypracowanie efektów uczenia się w interdyscyplinarnym zespole osób reprezentujących dyscypliny, w których realizowany będzie program oraz interesariuszy zewnętrznych zainteresowanych realizacją efektów uczenia się, które będą zbieżne z umiejętnościami i kompetencjami adekwatnymi dla pracy zawodowej. Koncepcja zakłada także wspomaganie studentów i absolwentów w znalezieniu pracy adekwatnej do ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

W tym ujęciu, koncepcja programu studiów spełnienia potrzeby studentów w zakresie zdobycia wykształcenia poszerzającego ich zdolność funkcjonowania na zmieniającym się rynku pracy oraz podniesienie poziomu własnej kultury osobistej, rozwijanie postaw przedsiębiorczych i prospołecznych. Ponadto, program studiów zapewni studentom kształtowanie umiejętności pracy w zespole, przyjmując w nim różne role oraz poznanie kultury i postaw innych umożliwiając uzyskanie nowej perspektywy widzenia własnego dziedzictwa narodowego, a także wykształcenie postaw patriotycznych. Studenci nabędą także biegłość w specjalistycznym komunikowaniu się w języku obcym – ta umiejętność przyda im się w wielu sferach aktywności zawodowej, a także przyczyni się do samodzielnego zdobywania wiedzy i rozwijania swoich umiejętności w wybranej dyscyplinie na rzecz całościowego doksztalcenia i doskonalenia.

1.1 Związek kierunku studiów ze strategią Uczelni

Istnieje ścisły i bezpośredni związek pomiędzy koncepcją kształcenia opracowaną dla kierunku *bezpieczeństwo*, na poziomie studiów pierwszego stopnia, profil praktyczny a Strategią Rozwoju Uczelni na lata 2018-2025 przyjętej uchwałą nr 80/2017 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 13 grudnia 2017 roku.

WIZJĄ UCZELNI jest

„transfer wiedzy do otoczenia społeczno-gospodarczego oraz przygotowanie absolwentów uczelni do pracy na potrzeby społeczeństwa i gospodarki regionu”

Utworzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo* o profilu praktycznym jest odpowiedzią na szerokie zapotrzebowanie na absolwentów oraz środowiska lokalnego, co znajduje swoje poparcie w listach intencyjnych skierowanych do Uczelni z otoczenia społeczno-gospodarczego. Kierunek *bezpieczeństwo* w pełni wpisuje się w misję Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu.

MISJĄ UCZELNI jest

„kształcenie wysoko kwalifikowanych kadr profesjonalistów o uznanych w środowisku pracodawców kwalifikacjach, w różnych obszarach, w ścisłym związku z zawodowymi i społecznymi potrzebami rynku pracy”

Realizacja misji w ramach kierunku odbywa się poprzez zorganizowany proces kształcenia, stwarzanie dogodnych warunków dla studiowania młodzieży, w tym niezamożnej i pochodzącej z małych miejscowości regionu, a także osobom pracującym zawodowo, poprzez elastyczną organizację studiów jak również, w razie potrzeby, indywidualizację procesu kształcenia.

Koncepcja uczenia się na kierunku **bezpieczeństwo** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym wskazuje na ważne funkcje w realizacji misji, do których, w zakresie zainteresowania kierunku zalicza się:

1. dostosowanie ofert kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy i strategii rozwoju regionu ,
2. doskonalenie współpracy z pracodawcami i samorządami miast i gmin regionu w celu określania potrzeb rynku pracy,
3. rozwoju bazy materialnej, dydaktycznej i technicznej uczelni,
5. stworzenie systemu sprzyjającemu szerokiemu dostępowi do edukacji i aktywizowania studentów w ich aktywności w działalności badawczej, kulturalnej, sportowej i społecznej,
6. rozwoju międzynarodowych kontaktów i współpracy z ośrodkami uczenia się zawodowego, badawczymi i biznesowymi,
7. promowanie w regionie równego dostępu do kształcenia niezależnie od wieku, płci i statusu materialnego.

Biorąc pod uwagę fakt, że ważnym działaniem strategicznym jest także pozyskiwanie i transfer wiedzy wytworzonej w badaniach własnych, opracowując nowe wartości społeczne, edukacyjne, wychowawcze i kulturowe w duchu zrównoważonego rozwoju, zgodnie z oczekiwaniami obecnego i przyszłego rynku pracy, dąży się do długofalowej współpracy społeczności akademickiej kierunku **bezpieczeństwo** z instytucjami i podmiotami, których głównym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym i centralnym w tym z jednostkami wojskowymi, instytucjami wojskowymi, jednostkami policji i straży, jednostkami samorządu terytorialnego.

Kształcenie studentów w ramach kierunku zgodne jest także z mapą drogową rozwoju Uczelni zdefiniowaną w Strategii na lata 2018 – 2025, która wskazuje trzy grupy priorytetów, wynikających z hierarchizowania czasowego zadań, gdzie głównymi kierunkami działań podjętych przez Uczelnię są działania wzmacniające zasoby ludzkie, między innymi w obszarze wzrostu zatrudnienia poprzez:

1. zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości uczenia się i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy;
2. tworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia) do zatrudnienia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku pracy przez zacieśnienie współpracy otoczenia społecznego z Uczelnią;
3. podniesienie poziomu kompetencji oraz przygotowanie profesjonalistów umięjących kształtować najbliższe otoczenie ludzi zgodnie z ich potrzebami i wymogami cywilizacyjnymi.

Działalność Uczelni została ujęta w STRATEGII ROZWOJU MIASTA Wałcz jako istotny element systemu edukacji w mieście. W strategii miasta Uczelnia stanowi potencjał w obszarze edukacji poprzez oferowanie wielu kierunków kształcenia oraz bogatą bazę dydaktyczną¹.

Funkcjonowanie Uczelni zostało wskazane jako mocna strona również w STRATEGII ROZWOJU POWIATU Wałeckiego. Wskazano również jako szansę dla rozwoju Powiatu współpracę z uczelnią wyższą².

Działalność Uczelni wpisuje się w realizację STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO, zwłaszcza w obszarze Celu strategicznego 5 – Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności oraz celu kierunkowego 5.1- Rozwój kadr innowacyjnej gospodarki i celu kierunkowego 5.3 – Rozwój kształcenia ustawicznego. Strategia w obszarze tego celu zakłada wzrost kwalifikacji i umiejętności do sprostania wymogom współczesnego rynku pracy oraz aktywnego udziału w obiegu dóbr kultury i nauki. Efektem realizacji strategii w tym obszarze będzie przezwyciężenie marginalizacji i wykluczenia w dostępie do oferty edukacyjnej³. Działalność Uczelni stanowi również odpowiedź na wyzwanie postawione w części strategii dotyczącej działu: Nauka, w której zakłada się że: „...dla dalszego rozwoju potencjału naukowego regionu konieczne jest m.in. tworzenie nowych kierunków studiów lepiej odpowiadających potrzebom gospodarki i społeczeństwa...”.

Kierunki działań podjęte przez Uczelnię doskonale wpisują się również w STRATEGIĘ ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO DO 2020 szczególnie w obszarze Celu szczegółowego 1 – Wzrost zatrudnienia poprzez zapewnienie powszechnego dostępu do wysokiej jakości kształcenia i szkolenia odpowiadającego na zmieniające się potrzeby rynku pracy, a także stworzenie efektywnego systemu przejścia z edukacji (kształcenia i szkolenia) do zatrudnienia oraz dostosowanie oferty dydaktycznej i kierunków kształcenia do potrzeb rynku pracy przez zacieśnianie współpracy przedsiębiorstw ze sferą edukacji oraz umożliwienie studentom praktycznej nauki w przedsiębiorstwach w ramach bardziej rozwiniętego systemu praktyk zawodowych i staży. Jak również poprzez realizację Celu szczegółowego 5 – Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli, który zakłada, iż nowoczesna polityka edukacyjna polega na czerpaniu z potencjału możliwości uczenia się w różnych formach (w kontekście formalnym, pozaformalnym i nieformalnym) oraz na wszystkich etapach życia. W tej sytuacji pierwszorzędne znaczenie uzyskują efekty uczenia się, które są istotne zarówno dla rynku pracy, jak i rozwoju społeczeństwa obywatelskiego[3].

Strategia Rozwoju Uczelni na lata 2018-2025 została przyjęta uchwałą nr 80/2017 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 13 grudnia 2017 roku,

1.2 Potrzeby społeczno-gospodarcze utworzenia kierunku studiów

Efekty uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym mieszczą się w całości w oczekiwaniach i są odpowiedzią na potrzeby pracodawców oraz nadają absolwentom uprawnienia do pracy w instytucjach zapewniających bezpieczeństwo na szczeblu lokalnym i narodowym. Oferta Uczelni dotycząca tworzonych studiów pierwszego stopnia, o kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym, jest odpowiedzią na POTRZEBY RYNKU PRACY w zakresie wykształcenia specjalistów o szerokiej wiedzy, umiejętnościach i kompetencjach społecznych w dyscyplinie bezpieczeństwo, nauki prawne oraz nauki o polityce i administracji oraz umiejętnościach

---

¹ *Strategia rozwoju Miasta Wałcz do roku 2025*; str. 64-66.

² *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego Powiatu Wałeckiego na lata 2011-2020*; str. 23

³ *Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego do 2020*; Uchwała nr 104 Rady Ministrów z dnia 18 czerwca 2013 r. str. 37,42.

niezbędnych w realizacji aspiracji zawodowych w obszarze bezpieczeństwa jak również podnoszenia kompetencji społecznych i kulturalnych oraz poziomu wykształcenia społeczeństwa.

Na ręce Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu wpłynęły prośby interesariuszy zewnętrznych o możliwość uruchomienia kierunku studiów bezpieczeństwo ze względu na duże braki kadrowe w instytucjach zapewniających bezpieczeństwo państwa. Szczególnie istotne wydaje się prośba **Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie - nadkom. Jacka Cegieli** z dnia 6 lutego 2020 r. , w którym to liście Pan Generał pisze: cyt.” *Zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości uruchomienia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu kierunku Bezpieczeństwo na studiach I i II stopnia. W jednostkach Policji w całej Polsce są ogromne potrzeby kadrowe zarówno w służbach mundurowych jak i w służbach cywilnych. Podjęcie przez Państwa Uczelnię kształcenia na wskazanym przeze mnie kierunku studiów umożliwiłoby przygotowanie kadr specjalistów do pracy w Policji na terenie województwa zachodniopomorskiego, a zwłaszcza jego południowej części*”. Do JM Rektora zwrócił się również **pplk. Sebastian Trojanowski dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu**, który skierował następujące słowa cyt.: *“Zwracam się z uprzejmą prośbą o możliwość uruchomienia w Państwa Uczelni kierunku Bezpieczeństwo na studiach I stopnia. W 100 Batalionie łączności, którym dowodzę, służy niespełna 700 żołnierzy zawodowych. Dzięki temu, że Państwa Uczelnia funkcjonuje w regionie widzę szansę na możliwość kształcenia kadr na potrzeby RP. Bardzo dynamiczny przebieg służby zawodowej oraz wiele wyjazdów służbowych na ćwiczenia poligonowe uniemożliwia realizację studiów wyższych poza Wałczem, a tym samym blokuje rozwój zawodowy i intelektualny żołnierzy. Deklaruję tym samym współpracę przy tworzeniu programu studiów jako interesariusz zewnętrzny dla tego kierunku studiów. Ze względu na prośby moich podwładnych czuję się zobowiązany zwrócić się do JM Rektora z prośbą o podjęcie starań w celu umożliwienia rozwoju zawodowego i naukowego żołnierzom służącym w Wałczu. Liczę, że deklaracje, które składa Uczelnia co do kształcenia wysoko wykwalifikowanych kadr dla regionu, przelożą się na skuteczne działania w celu utworzenia w Państwa Uczelni kierunku Bezpieczeństwo studia I stopnia*”. Bardzo ważnym dla Uczelni jest poparcie dla działań w sprawie tworzenia kierunku studiów bezpieczeństwo udzielone przez **Wicewojewodę Zachodniopomorskiego Pana Marka Subocza**, który z ramienia władzy rządowej odpowiada za zarządzanie w sytuacjach kryzysowych i ma świadomość jak ważna jest rola specjalistów w tym zakresie. W liście popierającym od Pana Wicewojewody czytamy cyt. *“ Udzielam poparcia projektowi uruchomienia przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Wałczu studiów I stopnia na kierunku Bezpieczeństwo. Uważam, że jest to cenna inicjatywa zgodna z oczekiwaniami środowiska społeczno-ekonomicznego ziemi wałeckiej, która wpisuje się w koncepcję zrównoważonego rozwoju naszego kraju. Dla administracji rządowej w województwie zachodniopomorskim szczególnie ważną kwestią jest wspieranie działań zwiększających komfort życia wspólnot lokalnych oraz potencjał społeczno-kulturowy miast powiatowych. Nowa oferta kształcenia oferowana przez Państwową Wyższą Szkołę Zawodową w Wałczu zasługuje na rekomendację, gdyż poszerza możliwości zdobycia i uzupełnienia wykształcenia przez mieszkańców subregionu oraz stwarza szansę uzyskania kwalifikacji zgodnych z oczekiwaniami lokalnego rynku pracy.*

Powinnością Uczelni wynikającą z założeń jej Strategii rozwoju jest kształcenie wysoko wykwalifikowanych specjalistów na potrzeby rynku pracy w regionie. Uczelnia uzyskała poparcie swoich działań od innych podmiotów i instytucji, których celem jest zapewnienie bezpieczeństwa na szczeblu lokalnym i krajowym, w tym Starosty Powiatu Wałeckiego, Burmistrza Miasta Wałcz i Wójta Gminy Wałcz oraz wszystkich gmin z terenu Powiatu Wałeckiego, Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczych Straży Pożarnych, Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu, Powiatowy Urząd Pracy i innych, z których to listów wynika, że potrzeba utworzenia kierunku jest powszechnie popierana i społecznie potrzebna.

Podstawą formułowania koncepcji kształcenia na kierunku bezpieczeństwo, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym była treść Strategii Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu, na lata 2018-2025 przyjętej uchwałą nr 80/2017 Senatu z dnia 13 grudnia 2017 roku, zgodnie z którą koncepcja kształcenia powinna pozwolić na sprawne funkcjonowanie w realiach konkurencyjnej

gospodarki rynkowej, a także badania typu „desk research” dokumentów strategicznych dla rozwoju lokalnego, państwowego i europejskiego, analizy portali oferujących pracę, przeprowadzone wśród Interessariuszy zewnętrznych wywiady oraz konsultacje z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi. W wyniku kilkumiesięcznych rozmów i spotkań Zarządzeniem Rektora z dnia 19 grudnia 2019 r. został oficjalnie powołany zespół ds. opracowania programu studiów oraz wniosku w sprawie utworzenia nowego kierunku studiów Bezpieczeństwo, studia I stopnia o profilu praktycznym, w składzie:

- 1) dr Robert Maciejewski – przewodniczący,
- 2) dr Piotr Kaczmarek – członek,
- 3) dr Kamila Trojanowska – członek,
- 4) mgr Karolina Słotwińska – członek,
- 5) nadinp. Jacek Cegieła, Komendant Wojewódzkiej Komendy Policji w Szczecinie – interesariusz zewnętrzny,
- 6) ppłk. Sebastian Trojanowski – Dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu – interesariusz zewnętrzny,
- 7) Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego.

Od momentu powołania zespołu prace nad programem studiów przybrały oficjalnego obrotu i zostały mocno zintensyfikowane.

Interesariusze wewnętrzni – to pracownicy, studenci i absolwenci Uczelni. Interesariuszami zewnętrznymi są przedstawiciele Resortu Obrony Narodowej, Resortu Spraw Wewnętrznych i Administracji, jednostek samorządu terytorialnego, instytucji, organizacji stowarzyszeń funkcjonujących w województwie zachodniopomorskim, w większości w powiecie wałeckim. Są to przedstawiciele różnych podmiotów funkcjonujących w obszarze szeroko pojętego bezpieczeństwa a równocześnie potencjalni pracodawcy absolwentów kierunku *bezpieczeństwo*. Wszyscy interesariusze podszli w sposób odpowiedzialny do pracy dotyczącej tworzenia koncepcji kierunku oraz efektów uczenia się, wspólnie przygotowywali propozycje wykazu przedmiotów, wraz z liczbą punktów ECTS i formami realizacji zajęć pozwalającymi osiągnąć założone efekty uczenia się na kierunku *bezpieczeństwo* studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym, z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy. Sylabusy przedmiotów i sposoby weryfikacji efektów uczenia także były konsultowane z wewnętrznymi i zewnętrznymi interesariuszami. Studenci wyrażali swoje opinie, oceniali, zgłaszali postulaty w kwestii jakości kształcenia, podczas roboczych spotkań Komisji ds. Jakości Kształcenia. Samorząd Studencki opiniował kolejne etapy prac nad budowaniem kierunku studiów i wyboru jego specjalności, których katalog wynika z monitorowania potrzeb rynku pracy w wymiarze lokalnym, co wiąże się także ze Strategią Uczelni, zwracającą uwagę na szybkie reagowanie na zmiany społecznych potrzeb. Szczegółowy opis z monitorowania potrzeb rynku lokalnego, przedstawiono w kolejnym punkcie, dotyczącym źródeł analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzących z zewnątrz i z wewnątrz Uczelni. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi jest dokumentowana głównie w postaci notatek z poszczególnych spotkań oraz umów o praktyki zawodowe. W przypadku notatek, są to głównie ogólne wnioski z rozmów, które ramowo obrazują podejmowane tematy. W przypadku interesariuszy wewnętrznych sposoby dokumentowania współpracy to przede wszystkim bezpośredni udział w posiedzeniach Zespołu przygotowującego program studiów i Senatu. Studenci przez swoich reprezentantów wyrażają swoje opinie, o szeroko rozumianych treściach kształcenia. Zazwyczaj zgłaszają uwagi i propozycje w formie ustnej przy członkach Zespołu.

Warto nadmienić, że wiele cennych sugestii interesariuszy zostało wykorzystanych dzięki formalnym spotkaniom, rozmowom prowadzonym telefonicznie, inicjowanych celowo lub też

wynikających przy okazji innych rozmów i spotkań. W ramach zespołu pracowało szersze grono interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych niż to zostało oficjalnie ustalone w zarządzeniu jak również same prace i rozmowy o programie trwały od października 2019 r. Najważniejsze zostały ujęte w poniższym harmonogramie.

Tabela nr 1. Harmonogram spotkań Zespołu przygotowującego program studiów i wniosek

Data spotkania	Przedstawiciel i placówka, którą reprezentuje
09.10.2019 r.	dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu dr Artur Staszczuk – Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych
05.11.2019 r.	dr Dariusz Skalski - Rektor PWSZ w Wałczu Prorektor PWSZ w Wałczu – dr Kamila Trojanowska nadinsp. Jacek Cegiela - Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie płk Cezary Balewski - były Komendant I Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu ppłk Sebastian Trojanowski - Dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu

<p>05.12.2019 r.</p>	<p>dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu</p> <p>dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych</p> <p>dr Bogdan Wankiewicz - Starosta Powiatu Wałeckiego</p> <p>mgr Maciej Żebrowski - Burmistrz Miasta Wałcz</p> <p>dr Tomasz Kneпка- wykładowca PWSZ w Wałczu</p> <p>dr Piotr Kaczmarek - wykładowca PWSZ w Wałczu</p> <p>mgr Karolina Słotwińska - specjalista ds spraw prawnych, kierunkowy opiekun praktyk</p> <p>mgr Ilona Malik - Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Pracodawcami / Menadżer Projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych”</p> <p>Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego.</p>
<p>08.01.2020 r.</p>	<p>dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu</p> <p>dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego</p> <p>dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych</p> <p>nadkom. mgr Wojciech Wnuk - z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu</p> <p>kap.Tomasz Muzolf - przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu</p> <p>st. chor. Józef Górdak - specjalista z zakresu bezpieczeństwa informacji niejawnych- przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu</p> <p>mgr Karolina Słotwińska - specjalista ds spraw prawnych, kierunkowy opiekun praktyk</p> <p>mgr Ilona Malik - Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Pracodawcami / Menadżer Projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych”</p>

	Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego
19.02.2020 r.	<p>dr Dariusz Skalski - Rektor PWSZ w Wałczu</p> <p>Prorektor PWSZ w Wałczu – dr Kamila Trojanowska</p> <p>nadkom. Arkadiusz Górecki - Komendant Powiatowy Policji w Wałczu</p> <p>nadkom. mgr Wojciech Wnuk - z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu</p>
04.03.2020 r.	<p>dr Kamila Trojanowska - Prorektor PWSZ w Wałczu</p> <p>dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego</p> <p>mgr Anna Zaleska - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu</p> <p>dr Robert Maciejewski - Dyrektor Instytutu Administracji i Nauk Ekonomicznych</p> <p>ppłk. Sławomir Rzakiewicz- Dowódca 100 Batalionu Łączności</p> <p>dr Bogdan Wankiewicz - Starosta Powiatu Wałeckiego</p> <p>kap.Tomasz Muzolf - specjalista z zakresu cyberbezpieczeństwa przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu</p> <p>st. chor. Józef Górdak - specjalista z zakresu bezpieczeństwa informacji niejawnych- przedstawiciel 100 Batalionu Łączności w Wałczu</p>

	<p>mgr Ilona Malik - Uczelniany Koordynator ds. Praktyk i Współpracy z Pracodawcami / Menadżer Projektu „Program praktyk zawodowych w Państwowych Wyższych Szkołach Zawodowych”</p> <p>mgr Karolina Słotwińska - specjalista ds spraw prawnych, kierunkowy opiekun praktyk</p> <p>Krzysztof Pastusiak – przedstawiciel Samorządu Studenckiego.</p>
--	--

Źródło: Dokumentacja Instytutu Nauk Społecznych, ANS w Wałczu

Wybrane w toku spotkań i dyskusji z interesariuszami grupy przedmiotów do wyboru (specjalności) kierunku *bezpieczeństwo* na pierwszym stopniu o profilu praktycznym umożliwiają studentom i ich pracodawcom uzyskanie oczekiwanych kompetencji i kwalifikacji zapewniających optymalne szanse rozwijania własnej kariery zawodowej i przedsiębiorczości oraz wzmacnianie postaw aktywności i odpowiedzialnej samodzielności zawodowej, rozwijanie umiejętności poruszania się we współczesnym świecie zdominowanym postępowaniem technologicznym, krytycznej ciekawości poznawczej gwarantującej permanentne poszukiwanie podstaw do budowania wysokiej jakości działalności praktycznej w wybranym obszarze zawodowego funkcjonowania. Poparte merytoryczną autorefleksją wybory studentów, są w ich opinii wyrazem odpowiedzialnej postawy społecznej i zawodowej, która podwyższa poziom ich atrakcyjności na rynku pracy, dalekosięznego planowania, w tym podejmowania właściwych decyzji w życiu zawodowym, gotowością do podejmowania przedsiębiorczych wyzwań w polskim, europejskim i światowym środowisku pracy, co odpowiada dynamice przekształceń rynku pracy oraz dynamice nieoczekiwanych wydarzeń na świecie związanych z obszarem szeroko pojętego bezpieczeństwa.

Istotną przesłanką przemawiającą za prowadzeniem studiów na kierunku *bezpieczeństwo*, na poziomie studiów pierwszego stopnia są również doświadczenia Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu oraz wypracowane ścieżki współpracy z interesariuszami zewnętrznymi z obszaru bezpieczeństwa, na długo przed rozpoczęciem prac nad nowym kierunkiem, co obrazuje **tabela nr 2**. Zdobyte w ciągu ostatnich kilkunastu lat doświadczenia pozwoliły na rozwinięcie kształcenia wspólnie z interesariuszami z zakresu bezpieczeństwa na rzecz potrzeb lokalnego rynku pracy między innymi na kierunkach studiów: informatyka w biznesie i administracji oraz administracja. Wysoka jakość kształcenia determinowana dobrym zarządzaniem uczelnią, rozwijającą się kadrą i dobrym klimatem, bogatą współpracą ze środowiskiem lokalnym, instytucjami i podmiotami z zakresu bezpieczeństwa oraz jednostkami samorządu terytorialnego jest gwarantem poradzenia sobie z organizacją i rozwojem kierunku *bezpieczeństwo* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Tabela nr 2. Porozumienia o współpracy

Lp.	Data	Podmiot	Przedmiot porozumienia

1.	18.11.2014	<p>Brygada Wsparcia Dowodzenia Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód (BWD WKP-W)</p> <p>73-110 Stargard Szczeciński</p> <p>Aleja Żołnierza 37</p>	<p>Współpraca przy realizacji studiów na kierunku Informatyka w Biznesie i Administracji w obszarze organizacyjnym, technicznym i osobowym w tym studiów dualnych w ramach kształcenia przemienneo</p>
2.	01.03.2017	<p>100 Batalion Łączności Brygady Wsparcia Dowodzenia Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód z siedziba w Wałczu</p> <p>Ul. Kościuszki 24</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształcenie żołnierzy na kierunku Informatyka w Biznesie i Administracji (planowanie i budowa sieci teleinformatycznych, administrowanie systemami teleinformatycznymi) • Dostosowanie programu studiów i ukierunkowania na przygotowania żołnierzy do realizacji zadań na zajmowanych stanowiskach • Podpisanie stosownych umów cywilnoprawnych z żołnierzami wyznaczonymi do prowadzenia zajęć ze studentami • Pozyskiwania w ramach dni otwartych i innych przedsięwzięć absolwentów szkół średnich, do podjęcia nauczania na kierunku i pracy na rzecz Sił Zbrojnych • Zezwolenie Uczelni na bezpłatne używanie pomieszczeń laboratoryjnych znajdujących się w siedzibie 100bł <p>Wspieranie kadry naukowej Uczelni w planowaniu szkolenia specjalistycznego oraz badań naukowych dla studentów.</p>
3.	10.04.2018	<p>1 Regionalna Baza Logistyczna w Wałczu</p> <p>Ul. Ciasna 7</p>	<p>Współpraca przy realizacji studiów na kierunku Bezpieczeństwo, Informatyka i Logistyka oraz Zarządzanie, o profilu praktycznym (studia I i II stopnia) oraz w ramach studiów podyplomowych Zarządzanie Kryzysowe w obszarze organizacyjnym, technicznym i osobowym w tym studiów dualnych w ramach kształcenia przemienneo.</p>

4.	06.09.2017	2 Stargardzki Batalion Saperów Jednostka Wojskowa 5889 Ul. Zwycięzców 1, 73-110 Stargard	Współpraca przy realizacji studiów na kierunku Zarządzanie Kryzysowe i Bezpieczeństwo Narodowe oraz Informatyka i Logistyka; w obszarze organizacyjnym technicznym i osobowym, w tym studiów dualnych w ramach kształcenia przemiennego.
5.	10.09.2019	SKARB PAŃSTWA WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT TRANSPORTU DROGOWEGO W SZCZECINIE Lubieszyn 10J, 72-002 Dołuje	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów dydaktycznych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki, dydaktyki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunków studiów realizowanych w Instytucie Inżynierii i Zarządzania, w tym nowogokierunku Organizacja i funkcjonowanie transportu i spedycji, m.in.: - Umożliwienie odbycia praktyk 4-8 studentom Uczelni - Wsparcie merytoryczne w zajęciach dydaktycznych - Sprawowanie patronatu honorowego nad studiami
6.	19.09.2019	Liga Obrony Kraju Ośrodek Szkolenia Kierowców w Wałczu Ul. Wojska Polskiego 56, 78-600 Wałcz	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów dydaktycznych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki, dydaktyki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunków studiów realizowanych w Instytucie Inżynierii i Zarządzania Uczelni, m.in.: - Przeszkolenie studentów w zakresie uzyskania uprawnień do obsługi wózków widłowych - Praktyczny udział w tworzeniu i doskonaleniu planu kształcenia dla kierunku Organizacja i Funkcjonowanie Transportu i spedycji Udział w zjazdach dydaktycznych i seminaryjnych
7.	15.03.2011	Klaster Metalowy METALIKA	Wzajemne wspieranie się członków Klastra poprzez stałą współpracę opartą o transfer wiedzy, wdrażanie innowacyjnych rozwiązań oraz poprawę konkurencyjności podmiotów wchodzących w skład Klastra, a także rozwój regionu w oparciu o wykreowanie marki Klastra.

8.	30.09.2011	Zakład Mechaniczny METALTECH Sp. Z o.o. Ul. Orła 6, 78-650 Mirosławiec	<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca w zakresie odbywania praktyki zawodowej studentów Uczelni w firmie Metaltech; • Studenci i pracownicy Uczelni będą mogli realizować w firmie Metaltech prace badawcze i inżynierskie.
9.	Brak daty (podpisane przez Rektora J. Witek)	Power-Tech Janusz Marcin Ejma Ul. Nowomiejska 74e, 78-600 Wałcz	Współpraca nad rozwojem i wdrażaniem nowych rozwiązań w zakresie technologii produkcji maszyn do laserowej obróbki metalu, w tym stworzenia prototypu innowacyjnej w skali światowej konstrukcji typu SPIDER.
10.	14.11.2018	Allsafe GmbH & Co. KG Gerwigstraße 31, 78-234 Engen Niemcy	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów naukowych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunku studiów Informatyka w Biznesie i Administracji, Zarządzanie i Inżynieria Produkcji, Zarządzanie i Logistyka w Transporcie.
11.	29.11.2018	Nowe Technologie MS GPS Sp. z o.o., sp. Komandytowa Ul. Bukowska 12, 60-810 Poznań	Tworzenie warunków do rozwoju kontaktów naukowych na zasadach partnerstwa i uzyskania obopólnych korzyści w dziedzinie nauki i programów badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju kierunków studiów realizowanych w Uczelni.
12.	05.12.2018		<p>Współpraca między stronami w obszarze kształcenia, praktyk, staży i badań naukowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Praktyki i staże dla studentów - Spotkania ze studentami - Wizyty studyjne - Pośrednictwo pracy - Targi pracy - Warsztaty, szkolenia - Nowe programy studiów - Ekspertyzy specjalności - Prowadzenie zajęć <p>Wskazanie tematyki prac dyplomowych w zakresie zainteresowań Partnera z możliwością ich</p>

		a InfinIT Codelab sp. Z o.o. ul. Malczewskiego 26, 71-612 Szczecin	wykorzystania w jego działalności
13.	05.12.2018	TC Ul. Dunska 27e/2, 71-795 Szczecin	Współpraca między stronami w obszarze kształcenia, praktyk, staży i badań naukowych: <ul style="list-style-type: none"> - Praktyki i staże dla studentów - Spotkania ze studentami - Wizyty studyjne - Pośrednictwo pracy - Targi pracy - Warsztaty, szkolenia - Nowe programy studiów - Ekspertyzy specjalności - Prowadzenie zajęć Wskazanie tematyki prac dyplomowych w zakresie zainteresowań Partnera z możliwością ich wykorzystania w jego działalności

Dane powyższej tabeli jednoznacznie wskazują na długofalowy proces współpracy z interesariuszami zewnętrznymi w obszarze bezpieczeństwa oraz wskazuje na wielowymiarowy aspekt współpracy. Uczelnia obejmuje również swoim patronatem szkoły ponadpodstawowe i organizuje dni otwarte z udziałem uczniów klas o profilu mundurowym oraz umożliwia im udział w pokazach sprzętu wojskowego i bezpośredniego kontaktu z żołnierzami zawodowymi. Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu INICJUJE i rozwija współpracę z instytucjami otoczenia społecznego. Najczęściej jest to podejmowanie wspólnych przedsięwzięć z naszymi partnerami w ramach promowania zawodu policjanta, żołnierza zawodowego jak również włączenie się po raz trzeci w niezwykle istotną inicjatywę **Resortu Ministerstwa Obrony Narodowej pn. "Legia Akademicka"**. W naszej Uczelni wielokrotnie przygotowywano studentów do wstąpienia w szeregi armii. Legia Akademicka to uruchomiony przez Ministerstwo Obrony Narodowej program skierowany do studentów, zarówno kobiet jak i mężczyzn, którzy chcieliby odbyć szkolenie wojskowe, uzyskać stopień wojskowy lub myśleć o wstąpieniu do wojska i służbie czynnej. Edukacja wojskowa studentów w ramach Legii Akademickiej obejmuje dwie części szkolenia. Część teoretyczną realizowaną przez uczelnię zgodnie z opracowanym przez Ministra Obrony Narodowej programem szkoleniowym (obejmującym m.in. przedmioty z zakresu obronności i wiedzy wojskowej) oraz część praktyczną (ćwiczenia wojskowe w formie ćwiczeń poligonowych) organizowaną przez Ministra Obrony Narodowej. Akademia Nauk Stosowanych Wałczu uczestniczy w programie od początku jego powstania i obecnie realizuje już V edycję przypadającą na rok akademicki 2021/2022. W murach Uczelni przygotowują się w ramach Legii również studenci z innych uczelni. Wcześniejsze edycje przypadały odpowiednio: I edycja – 2017/2018, II edycja – 2018/2019; III edycja – 2019/2020; IV edycja 2020/2021.

W ramach realizowanej współpracy na rzecz bezpieczeństwa państwa, **JM Rektor PWSZ w Wałczu w dniach 17-20 lutego 2020 r. wziął udział w „Kursie szkoleniowo-metodycznym z szefami sztabów oraz oficerami zajmującymi się problematyką gotowości mobilizacyjnej i bojowej w jednostkach wojskowych podległych Dowódcy Generalnemu Rodzajów Sił Zbrojnych”**. W trakcie wygłoszonej prelekcji wskazano na współpracę Uczelni z jednostkami podległymi Ministerstwu Obrony

Narodowej między innymi: 100 Batalionem Łączności oraz I Regionalną Bazą Logistyczną w Wałczu. Współdziałanie realizowane jest w ramach podpisanych porozumień i obejmuje takie obszary jak, wspólne prowadzenie studiów z wykorzystaniem ekspertów resortu obrony narodowej, budowanie programów studiów uwzględniających nie tylko zapotrzebowanie otoczenia biznesowego, samorządowego, ale również potrzeb w zakresie obronności państwa. W tym obszarze - podczas wygłoszonej prelekcji - podkreślono merytoryczną pomoc 100 Batalionu Łączności, w budowaniu laboratoriów informatycznych, służących społeczności akademickiej, a także wskazano na funkcjonowaniu centrum certyfikacji, dzięki któremu do chwili obecnej, kompetencje zawodowe w obszarze programowania, topologii sieci, bezpieczeństwa teleinformatycznego, uzyskali nie tylko studenci naszej uczelni, ale również 50 żołnierzy z jednostek zlokalizowanych na terenie miasta Wałcz. Należy podkreślić fakt, włączenia Uczelni w działania mobilizacyjne Ministerstwa Obrony Narodowej, których realizacja przebiegała w 2020 roku.

Niezwykle ważną decyzją wspierającą działania na Resorcie Obrony Narodowej było **przekazanie trzech budynków należących do Uczelni na rzecz Skarbu Państwa z przeznaczeniem do wykorzystania dla 1 Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu oraz tworzenie miejsca do stacjonowania Wojsk Obrony Terytorialnej**. W 2018 roku Senat Uczelni podjęły decyzję o przekazaniu budynków nr 1,2,6 przy ul. Wojska Polskiego 99 na rzecz Ministerstwa Obrony Narodowej z przeznaczeniem dla 1 Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu. Senat podjął uchwałę na bezpłatne przekazanie obiektów na rzecz 1 RBLog. Trzy przekazane budynki były przez Uczelnię nie użytkowane natomiast 1 RBLog dysponował zbyt małą infrastrukturą na swoje potrzeby stąd decyzja władz Uczelni, która miał sprzyjać możliwości rozwoju instytucji MON w Wałczu i zapobiec jej przeniesieniu do innej lokalizacji. W maju 2019 roku Prokuratoria Generalna wyraziła zgodę na zrzeczenie się w/w mienia na rzecz Skarbu Państwa, którego reprezentantem na terenie Powiatu wałeckiego jest Starosta Wałecki. W sierpniu 2019 roku Starosta działając w imieniu Skarbu Państwa przekazał bezpłatnie obiekty na rzecz MON z przeznaczeniem dla 1 RBLog w Wałczu.

Podsumowując zaprezentowana analiza wykazuje bardzo duże społeczno-gospodarcze zapotrzebowanie na prowadzenie w Wałczu kierunku studiów pierwszego stopnia *bezpieczeństwo*. Jest to decyzja wynikająca z długoletniej współpracy Uczelni z samorządem, jednostkami wojskowymi, instytucjami zajmującymi się sprawami bezpieczeństwa. Działania te wynikają z realnej potrzeby obu stron i nie były inicjowane ze względu na tworzenie programu studiów. Ma miejsce sytuacja odwrotna - na bazie doświadczeń i potrzeb otoczenia Uczelnia dojrzała do decyzji i podjęła się przygotowania programu i utworzenia studiów na kierunku *Bezpieczeństwo* w odpowiedzi na potrzeby lokalnego środowiska.

1.3 Zgodność efektów uczenia się z potrzebami społeczno-gospodarczymi i rynku pracy

Przy opracowywaniu analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy wzięto pod uwagę charakterystykę i specyfikę kierunku, określone dla projektowanego kierunku studiów

cele studiów oraz możliwości zatrudnienia absolwentów, dokonano analizy praktyk zawodowych, dokonano analizy regionalnych i lokalnych uwarunkowań i charakterystyki rynku pracy województwa zachodniopomorskiego, w tym powiatu wałeckiego i adekwatnie do tego określono przydatność efektów uczenia się do wybranych stanowisk / miejsc pracy.

Założono, że przyjęte dla projektowanego kierunku **bezpieczeństwo**, na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym efekty uczenia się będą odpowiadały na zapotrzebowania i oczekiwania pracodawców / interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz będą uwzględniały założenia strategiczne w zakresie państwa oraz dynamikę zmian na rynku pracy.

Analizę zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku opracowano szczególnie na podstawie:

1. źródeł pochodzących z zewnątrz Uczelni :
  - Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2014-2020, Warszawa 2014;
  - Strategia Rozwoju Powiatu Wałeckiego do roku 2020, Starostwo Powiatowe w Wałczu;
  - Strategia Rozwoju Miasta Wałcz do roku 2025, Urząd Miasta Wałcz, Wałcz 2016;
  - Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2019-2024, Starostwo Powiatowe w Wałczu, Wałcz 2019 r.

2. źródeł wewnętrznych Uczelni:
  - analiza dopasowania efektów uczenia się dla dyscyplin, poziomu i profilu studiów z Polskimi Ramami Kwalifikacyjnymi,
  - analiza opinii interesariuszy zewnętrznych (absolwentów, pracodawców, w tym między innymi: przedstawiciele władz samorządowych, wojska, policji, straży, wojskowej komendy uzupełnień) w zakresie zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy,
  - analiza dostosowania efektów uczenia się do zmieniającego się otoczenia,
  - analiza opinii interesariuszy wewnętrznych (studentów, nauczycieli akademickich, pracowników funkcyjnych, personel administracyjny Uczelni) w ramach programu monitorowania karier absolwentów,
  - badanie opinii i losów studentów pod kątem ich potrzeb edukacyjnych

Prowadzenie studiów pierwszego stopnia na kierunku **bezpieczeństwo** o profilu praktycznym wpisuje się z jednej strony w realizację Strategii Bezpieczeństwa Państwa oraz Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego i Strategii Rozwoju Powiatu Wałeckiego jak i determinowane jest potrzebami lokalnego rynku, który jest historycznie wpisany jako teren, na którym mocno rozbudowany jest resort MON, i na którym funkcjonuje wiele jednostek wojskowych o strategicznym znaczeniu dla obronności i bezpieczeństwa państwa w tym: 1 Regionalna Baza Logistyczna w Wałczu, 100 Batalion Łączności w Wałczu, 104 Batalion Logistyczny Ziemi Wałeckiej w Wałczu, 12. Baza Bezzałogowych Statków Powietrznych w Mirosławcu, 2 Brygada Zmechanizowana Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego – Jednostka Wojskowa nr 1696 w Złocieńcu, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Pile oraz

Wojskowa Komenda Uzupełnień w Szczecinku. Zatem potrzeby rozwijającego się rynku z zakresu obronności państwa są naszym regionie szczególnie wysokie. Dlatego poniżej zostaną zaprezentowane zarówno źródła analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzące z dokumentów strategicznych, na których Uczelnia opiera swoje działania jak również z całego procesu analizy źródeł wewnętrznych Uczelni.

1.3.1 Źródła analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzące z zewnątrz Uczelni

WYZWANIA RYNKU PRACY A REALIZACJA DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH: POLITYKA BEZPIECZEŃSTWA PAŃSTWA, STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WAŁECKIEGO I STRATEGIA ROZWOJU MIASTA WAŁCZ

Oczekiwania i wyzwania rynku pracy i kierunki postępowania w zakresie budowania bezpieczeństwa zostały określone w Strategii Bezpieczeństwa Narodowego na lata 2014 - 2020. Uczelnia podejmując wyzwanie dotyczące utworzenia kierunku wpisuje się w: **“Cele strategiczne w dziedzinie bezpieczeństwa:**

1. zapewnienie bezpiecznego funkcjonowania Rzeczypospolitej Polskiej w cyberprzestrzeni;
2. zapewnienie bezpiecznych warunków rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego oraz innowacyjności, efektywności i konkurencyjności gospodarki, a także stabilności finansowej państwa,
3. pogłębianie świadomości społecznej w sferze bezpieczeństwa oraz zwiększenie kompetencji obywateli pozwalających na właściwe reagowanie w sytuacjach kryzysowych”⁴.

Tworzenie programu studiów w zakresie kierunku bezpieczeństwo jest odpowiedzią na tworzenie założonego w strategii **“Strategicznego potencjału bezpieczeństwa narodowego obejmującego:**

1. Zróżnicowany wewnętrznie potencjał ochronny wspiera państwo w realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa narodowego. tworzony jest on przez: wymiar sprawiedliwości; służby specjalne; państwowe służby, straże i inspekcje wyspecjalizowane w ochronie porządku publicznego, służby ratownictwa i ochrony ludności; elementy zarządzania kryzysowego; Straż Graniczną; Służbę celną; podmioty sektora prywatnego (firmy ochrony osób i mienia); organizacje pozarządowe (zwłaszcza społeczne organizacje ratownicze). istotną rolę odgrywają tu podmioty odpowiedzialne za ochronę bezpieczeństwa cybernetycznego oraz za przeciwdziałanie i zwalczanie terroryzmu i ekstremizmu.
2. Potencjał społeczny, w tym kapitał ludzki, jest ważnym czynnikiem warunkującym wzrost gospodarki narodowej, sprawność państwa, aktywność społeczeństwa obywatelskiego oraz ogólną poprawę jakości życia obywateli. **Nowoczesny system edukacji publicznej i szkolnictwa wyższego**, a także upowszechnienie różnych form uczenia się przez całe życie służą wykształceniu społeczeństwa aktywnego i mobilnego. Istotnym elementem rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego jest edukacja na rzecz bezpieczeństwa”⁵.

Program studiów na kierunku Bezpieczeństwo celnie wpisuje się w **Działania społeczne w sferze bezpieczeństwa Strategii, które zakładają, że: „edukacja dla bezpieczeństwa obejmuje działalność służącą zdobywaniu przez obywateli wiedzy i umiejętności z zakresu bezpieczeństwa. Realizowana jest przez szkolnictwo powszechne i wyższe, centralne i lokalne instytucje państwowe oraz stowarzyszenia i organizacje pozarządowe. Priorytetowe znaczenie ma podnoszenie świadomości społecznej w kwestii rozumienia zagrożeń dla bezpieczeństwa oraz kształtowanie kompetencji pozwalających w sposób celowy i racjonalny reagować na nie. Istotne jest także zwiększanie**

⁴ Strategia Bezpieczeństwa Narodowego 2014, s. 12,

⁵ Ibidem str. 14

efektywności działania administracji publicznej w sprawach bezpieczeństwa poprzez ustawiczne podnoszenie kwalifikacji i zdolności do skutecznego reagowania na zagrożenia”⁶.

Działania Uczelni wpisują się również w **Strategię Rozwoju Powiatu Wałeckiego na lata 2014-2020**, gdyż pierwszym z kluczowych obszarów strategicznych dla Powiatu Wałeckiego jest bezpieczeństwo publiczne, co zostało potwierdzone Uchwałą VII/58/2019 Rady Powiatu w Wałczu z dnia 25 kwietnia 2019 r., **“Powiatowy Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego na lata 2019-2024”** w którym to programie czytamy, że niezbędnym do zapewnienia bezpieczeństwa obywateli jest szerokie współdziałanie administracji rządowej, samorządowej i organizacji społecznych, gdyż tylko działanie w sposób interdyscyplinarny zapewni odpowiedni poziom bezpieczeństwa obywateli. Dlatego też bardzo intensywnie w pracach nad programem studiów uczestniczył Starosta Powiatu Wałeckiego dr Bogdan Wankiewicz, który jest jednocześnie koordynatorem prac Zespołu Zarządzania Kryzysowego w Powiecie Wałeckim.

Działania Uczelni wpisują się również w **Strategię Rozwoju Miasta Wałcz**, w której czytamy: „Ostatnim charakteryzowanym szczeblem systemu edukacyjnego na terenie miasta Wałcz jest Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Wałczu. Uczelnia posiada rozbudowaną bazę dydaktyczną znajdującą się w dwóch częściach miasta. Główna siedziba mieści się przy ul. Bydgoskiej 50 i obejmuje Rektorat, siedzibę władz, aulę, sale dydaktyczne oraz akademik „Hugward”. Przy ulicy Wojska Polskiego 99 znajdują się: biblioteka, laboratoria techniczne, hala sportowa, dziekanat oraz Regionalne Centrum Badawczo-Rozwojowe. **Istotnym elementem wszystkich kierunków kształcenia jest możliwość studiowania w „systemie dualnym”.** To nowatorskie rozwiązanie polega na łączeniu nauki i pracy – na poziomie studentów oraz nauki i biznesu – na poziomie instytucji. **Polepsza to znacząco szanse ludzi pracujących na studiowanie stacjonarne, a co za tym idzie, bezpłatne. Zdecydowanie też poprawia to możliwości dostosowania kształcenia do potrzeb biznesu, zarówno na płaszczyźnie projektowania nowych specjalności, a nawet kierunków studiów „na zamówienie”, jak również na płaszczyźnie realizacji rutynowych zadań dydaktycznych, takich jak projekty lub prace dyplomowe inspirowane potrzebami pracodawców i ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów zawodowych na korzyść współpracujących pracodawców**⁷.

Analiza wyżej wymienionych dokumentów strategicznych jednoznacznie wskazuje na poprawność działań podjętych przez Uczelnię. Prowadzenie studiów na kierunku Bezpieczeństwo przyczynia się do realizacji strategii zarówno na poziomie centralnym jak i lokalnym. Założone efekty uczenia się dla programu odpowiadają na potrzeby państwa i samorządu lokalnego w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i uzupełnienia niedoboru kadr wysoko wykwalifikowanych specjalistów z zakresu bezpieczeństwa.

1.3.2 Źródła analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się pochodzące z wewnątrz Uczelni

Związek Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu z interesariuszami zewnętrznymi oznacza kontakty z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, w tym z pracodawcami zatrudniającymi absolwentów lub przyjmującymi studentów na praktyki, przedstawicielami władz lokalnych, wojska, instytucji wojskowych, policji, straży i innych partnerów społecznych. Zarządzenie Rektora w sprawie określenia zasad współpracy z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi szczegółowo określa kategorię interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, cele współpracy z interesariuszami, formy współpracy z interesariuszami oraz sposoby dokumentowania współpracy z interesariuszami.

KATEGORIE INTERESARIUSZY ZEWNĘTRZNYCH

---

⁶ Ibidem str. 39

⁷ Strategia Rozwoju Miasta Wałcz do roku 2025, s.12

Program kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym, został skonstruowany głównie w oparciu o współpracę z następującymi interesariuszami zewnętrznymi:

- dr Artur Staszczuk - Doradca Wicewojewody Zachodniopomorskiego
- dr Bogdan Wankiewicz - Starosta Powiatu Wałeckiego - Zwierzchnik Służb i Straży funkcjonujących w Powiecie Wałeckim; Koordynator Systemu Zarządzania Kryzysowego
- mgr Maciej Żebrowski - Burmistrz Miasta Wałcz
- mgr Anna Zaleska - Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Wałczu
- nadinsp. Jacek Cegiela - Komendant Wojewódzki Policji w Szczecinie
- nadkom. Arkadiusz Górecki - Komendant Powiatowy Policji w Wałczu
- nadkom. mgr Wojciech Wnuk - z-ca Komendanta Powiatowego Policji w Wałczu
- płk Cezary Balewski - były Komendant I Regionalnej Bazy Logistycznej w Wałczu
- ppłk Sebastian Trojanowski - Dowódca 100 Batalionu Łączności w Wałczu
- kap. Tomasz Muzolf - specjalista z zakresu cyberbezpieczeństwa żołnierz 100 Batalionu Łączności w Wałczu
- st. chor. Józef Górdak - specjalista z zakresu bezpieczeństwa informacji niejawnych- żołnierz 100 Batalionu Łączności w Wałczu

CELE I FORMY WSPÓŁPRACY Z INTERESARIUSZAMI

Celem współpracy z interesariuszami na etapie projektowania programu studiów był ich głos doradczy, wnioski, głównie przy projektowaniu zakładanych efektów uczenia się. Interesariusze pełnili funkcję doradczą i opiniodawczą, zaś spotkania z wybranymi pracodawcami, i ich udział w spotkaniach zespołu programowego przebiegały w klimacie szczerzej chęci i dobrowolności, zaangażowania w powodzenie projektu. Pogłębione rozmowy dotyczyły zakresu specjalności, współpracy w zakresie możliwości przeprowadzenia zajęć studyjnych przez specjalistów i/lub zajęć ćwiczeniowych ze specjalistami o bogatym doświadczeniu zawodowym i wysokich kompetencjach merytorycznych w siedzibie Uczelni. Ten aspekt konsultowano wielokrotnie, zarówno w odniesieniu do specjalności *bezpieczeństwo wewnętrzne*, jak i *bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna*. Opinie i głos doradczy przedstawicieli środowisk zawodowych był istotny również w zakresie współczesnych tendencji dotyczących podejścia praktyków do kwestii problemów z obszaru zawodowego i sposobów ich rozwiązywania. Ten etap rozmów przyczynił się do bieżącej weryfikacji efektów uczenia się i ukierunkował dalsze postępowanie projektowe skutkując zmianami w treściach przedmiotu wnosząc nowe spojrzenie na przedmioty realizowane w ramach grup przedmiotów do wyboru. Jest to interesujący aspekt powstałego programu, twórczego i innowacyjnego, metodycznie atrakcyjnego, przy czym popartego szerokimi doświadczeniami kadry. Część specjalistycznej kadry pracującej na co dzień w podmiotach związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa, została poproszona o przedstawienie zakresu treściowego do przedmiotów, które mają za zadanie realizować, omawiane i przyjęte ostatecznie do programu efekty uczenia się oraz zapewniające nabycie umiejętności praktycznych.

W ramach spotkań diagnozowano również sytuację na rynku pracy. Był to szczególny element rozmów ze względu na **deficyt pracowników zarówno w resorcie MON jak i w resorcie MSWiA**. Rekrutacja pracowników do tych służb nie odbywa się w sposób tradycyjny, poprzez Powiatowy Urząd Pracy, ze względu na fakt, iż wymagają oni szczególnego przygotowania do wykonywania przyszłych czynności zawodowych na swoich stanowiskach pracy. Dlatego też uzupełnienie wakatów w jednostkach to duży problem położonych danej jednostki. Dowódcy z dużą nadzieją patrzą na działania podjęte przez uczelnię w ramach realizacji kierunku studiów *bezpieczeństwo* ponieważ liczą, że absolwenci zasilą szeregi wojska i policji po odpowiednim przygotowaniu specjalistycznym, co przypadku kandydatów na żołnierzy zawodowych również odbywa się na Uczelni w ramach programu Legia Akademicka.

W ramach spotkań konsultowano również potrzeby i możliwości prowadzenia studiów podyplomowych, kursów i szkoleń doskonalących. Bogate doświadczenia zawodowe oraz specjalistyczna kadra, a także infrastruktura niezbędna do pracy w służbach będzie kolejną płaszczyzną doskonalenia zawodowego naszych przyszłych studentów.

Podsumowując wypowiedzi i opinie przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych, jakie padały podczas spotkań konsultacyjnych należy zauważyć, że pracodawcy są **zainteresowani współpracą** z Uczelnią na różnych polach aktywności. Zakres współpracy najczęściej wskazywany dotyczy:

- współpracy przy tworzeniu programu studiów w tym efektów uczenia się,
- organizacji praktyk
- organizacji i realizacji zajęć studyjnych,
- organizacji i realizacji ćwiczeń laboratoryjnych,
- współpracy szkoleniowej,
- udziału pracowników z bogatym doświadczeniem zawodowym w prowadzeniu zajęć praktycznych w siedzibie Uczelni oraz w jednostkach partnerskich.

Uzyskana podczas spotkań konsultacyjnych wiedza, otwiera szansę na zatrudnienie absolwentów Uczelni. Studenci odbywający zajęcia warsztatowe, ćwiczenia laboratoryjne i praktyki zawodowe w zakładach pracy, kształtują **oczekiwany przez pracodawcę profil**, sylwetkę atrakcyjną, poszukiwaną na rynku pracy, przygotowaną do realizacjizadań i wyzwań instytucji w środowisku lokalnym.

Pracodawcy wyrażali zadowolenie z zaproszenia ich na spotkania robocze w sprawie programów studiów lub prowadzonych w formie pośredniej rozmów telefonicznych. Widzą potrzebę dalszych spotkań roboczych nad treściami programowymi, których efekty uczenia się chcieliby widzieć we własnym środowisku zawodowym oraz deklarują współpracę przy ewaluacji programów w odpowiedzi na zmieniające się warunki otoczenia i zmiany na rynku pracy.

Program studiów kierunku *bezpieczeństwo* na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym realizujący założone efekty uczenia się dostosowywane zostały do potrzeb pracodawców. Ważnym tego przykładem są:

- a) określona specjalność: bezpieczeństwo wewnętrzne;
- b) określona specjalność: bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna,;
- c) doprecyzowane przedmioty realizujące efekty uczenia się;
- d) nawiązana współpraca dydaktyczna skutkująca zatrudnieniem kadr wywodzących się ze środowiska pracodawców;
- e) partnerstwo w realizacji praktyk zawodowych w celu trafniejszego powiązania procesu dydaktycznego z rzeczywistością zawodową;
- f) doradztwo i konsultacje pracodawców w procesie tworzeniu programów studiów oraz ich systematycznego doskonalenia;
- g) partnerstwo pracodawców w organizowaniu zajęć studyjnych, dzięki czemu część programu będzie realizowana w placówkach, w których absolwenci mają szansę otrzymać pracę;
- h) partnerstwo pracodawców w rozumieniu potrzeby solidnego przygotowania studentów do pełnienia ról zawodowych i rozwinięcia wyobraźni społecznej;
- i) powiązanie nauki z praktyką poprzez kadrę dydaktyczną posiadającą doświadczenie praktyczne;

- j) zgoda pracodawców na wejście do kadry osób prowadzących zajęcia na kierunku bezpieczeństwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym;
- k) wzmocnienie przedmiotów kierunkowych i specjalnościowych doświadczeniem praktycznym wykładowców, zatrudnionych na co dzień w jednostkach wojskowych i instytucjach wojskowych, policji, jednostkach samorządu terytorialnego .;
- l) umożliwienie wykorzystania wiedzy i umiejętności zdobytych podczas procesu dydaktycznego w trakcie praktyk zawodowych oraz staży zawodowych;
- m) partnerstwo w projektowaniu procesu dydaktycznego charakteryzującego się właściwym doбором form, środków i metod aktywizujących studentów;
- n) możliwość praktycznego zastosowania języków obcych oraz specjalistycznego warsztatu językowego z zakresu bezpieczeństwa w rzeczywistości zawodowej;
- o) podpisane porozumienia o współpracy.

Biuro Karier

Losy absolwentów monitoruje **Biuro Karier i Praktyk Studenckich** Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Celem badań jest gromadzenie informacji dotyczących otoczenia społeczno-gospodarczego absolwenta poszukującego pracy, określenie sytuacji, w jakiej znajdują się absolwenci na rynku pracy oraz określenie planów edukacyjnych i zawodowych absolwentów.

Biuro Karier Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu realizuje zadania w zakresie biura karier a także praktyk zawodowych poprzez:

- inicjowanie, rozwój i utrzymanie współpracy z pracodawcami w celu zapewnienia miejsc odbywania praktyk studenckich oraz stworzenia możliwości odbywania staży studenckich, projektów i prac dyplomowych, praktyk słuchaczy studiów podyplomowych, uczestników kursów i szkoleń;
- opracowywanie i prowadzenie różnych form aktywizacji zawodowej studentów i absolwentów, w tym: gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie informacji o rynku pracy i możliwościach podnoszenia kwalifikacji zawodowych, itp.;
- śledzenie karier zawodowych, edukacyjnych, osobistych i społecznych absolwentów Uczelni w celu gromadzenia danych na potrzeby rozwoju programów kształcenia i dostosowywania oferty edukacyjnej Uczelni do potrzeb rynku pracy, a także upowszechnianie wiedzy o osiągnięciach absolwentów, z zachowaniem przepisów o ochronie danych osobowych;
- tworzenie bazy danych studentów i absolwentów korzystających z usług biura;
- pomoc pracodawcom w pozyskiwaniu odpowiednich kandydatów na praktyki, staże zawodowe i do pracy, w szczególności poprzez prowadzenie bazy danych pracodawców i ich ofert pracy, łącznie z zamieszczeniem tych ofert w gablotach ogłoszeniowych i na stronie internetowej w zakresie promocji zawodowej;
- inicjowanie i podtrzymywanie współpracy z innymi biurami karier;
- nawiązanie i prowadzenie współpracy z Wojewódzkim Urzędem Pracy, z powiatowymi urzędami pracy i z biurami pośrednictwa pracy;
- prowadzenie spraw związanych ze zgłaszaniem i rejestracją baz pośrednictwa pracy u Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- aktywizowanie społeczności akademickiej oraz innych środowisk społecznych do podejmowania działalności gospodarczej (przedsiębiorczość akademicka);
- organizowanie i obsługa działań dla realizacji praktyk i staży studenckich dofinansowywanych z Europejskiego Funduszu Społecznego;

Zgodnie z Opinią Uczelnianej Komisji ds. Jakości i Programów Kształcenia, Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia z dnia 12 listopada 2019 roku, biuro udziela pomocy studentom i absolwentom w wejściu i utrzymaniu się na rynku pracy. Realizowana jest poprzez prowadzenie doradztwa zawodowego indywidualnego i grupowego, kształtującego niezbędne umiejętności studentów i absolwentów w poszukiwaniu pracy, nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z pracodawcami. Biuro współpracuje z Urzędem Pracy w Wałczu oraz bezpośrednio z pracodawcami w regionie wałeckim. Na podstawie podanych informacji w raportach Kierunkowych Rad Programowych dotyczących zatrudnienia absolwentów danego

kierunku studiów prowadzonego w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu można wnioskować, że zdecydowana większość absolwentów poszczególnych kierunków znajduje zatrudnienie po zakończeniu swojej edukacji w Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Komisje kierunkowe w swoich raportach nie wskazują na występujące w tym względzie sytuacje wymagające interwencji.

Z wywiadów i badań Biura oraz podpisanych wcześniej porozumień o współpracy z interesariuszami zewnętrznymi wynika, że duży odsetek absolwentów znajduje zatrudnienie w okolicznych jednostkach wojskowych i instytucjach wojskowych dlatego też Biuro rekomendowało utworzenie kierunku studiów bezpieczeństwo oraz wspierało merytorycznie proces powstawania dokumentacji do programu studiów.

OKREŚLENIE PRZYDATNOŚCI ZATRUDNIENIA DLA WYBRANYCH MIEJSC PRACY

Efekty uczenia się dla kierunku **bezpieczeństwo** na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym przyporządkowano do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinach: nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, nauki o polityce i administracji. Opis kierunkowych efektów uczenia się zawiera 14 efektów z zakresu wiedzy, 22 efekty z zakresu umiejętności i 5 efektów z zakresu kompetencji społecznych. Zakładane efekty uczenia się zostały szeroko konsultowane i współtworzone przez: Zespół ds. opracowania programu studiów, interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Tabela nr 3 ilustruje przydatność założonych efektów uczenia się dla wybranych miejsc pracy / stanowisk zajmowanych przez przyszłych absolwentów projektowanego kierunku. Należy nadmienić, że Uczelnia zapewnia przejście całej procedury szkoleniowej przy studentach, którzy swoją karierę zawodową łączą ze służbą w MON ponieważ moduł przygotowania wojskowego realizują w ramach Legii Akademickiej, natomiast absolwenci, którzy będą chcieli podjąć służbę zawodową w Policji będą musieli przejść dodatkowy moduł szkolenia zawodowego dla absolwentów szkół wyższych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz.U.2007.126.877). Należy jednak zaznaczyć, iż absolwenci kierunku studiów bezpieczeństwo wyrównują tylko różnice programowe pomiędzy programem szkolenia i programem kursu.

Tabela nr 3. Określenie przydatności efektów uczenia się dla wybranych miejsc pracy absolwentów kierunku bezpieczeństwo

Symbol e	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Miejsca pracy/Stnowiska				
		Inspektor ochrony danych osobowych	Specjalista zarządzania kryzysowego	Pracownicy usług ochrony	Funkcjonariusze policji	Oficerowie i podoficerowie sił zbrojnych
Efekty uczenia się w zakresie wiedzy						
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	p+	p+	p+	p+	p+

K_W02	w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar	p++	p++	p+	p++	p++
K_W03	w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej	p+	p+	p+	p+	p+
K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	p+	p+	p+	p+	p+
K_W05	ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	p+	p+	p+	p+++	p++
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także organami UE a państwami członkowskimi	p+	p++	p+	p++	p++
K_W07	zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	p++	p++	p++	p++	p++

K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	p+++	p+++	p+++	p++	p++
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanim z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	p++	p+++	p++	p++	p++
K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	p+++	p+++	p++	p++	p++
K_W12	w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowań w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	p+	p+	p+	p+++	p+
K_W13	posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i	p+	p+++	p++	p+++	p+++

	przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi					
K_W14	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimia otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	p+	p+++	p+	p++	p+
Efekty uczenia się w zakresie umiejętności						
K_U01	potrafi określać zasady i wartości, na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	p+	p++	p+	p++	p++
K_U02	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	p++	p++	p+	p++	p++
K_U03	potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	p++	p+++	p+	p++	p+
K_U04	potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez	p+	p+++	p++	p+++	p+++

	masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych					
K_U05	potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	p+	p+	p++	p+++	p+
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	p+	p++	p+	p++	p++
K_U07	potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	p+++	p+++	p+	p+++	p++
K_U08	potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	p+++	p+++	p+	p+++	p+++
K_U09	potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	p+	p++	p+	p+++	p+++
K_U10	potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	p+	p+	p+	p+++	p+

K_U11	potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	p+	p++	p+	p+	p++
K_U12	potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U13	potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauki bezpieczeństwa, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U14	potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych zarówno na szczeblu krajowym, jaki lokalnym	p++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U15	potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U17	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców, a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	p++	p+++	p+++	p+++	p+++

K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	p++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	p++	p++	p++	p++	p++
K_U21	potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczyć w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	p+	p+++	p+++	p+++	p+++
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
Efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych						
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	p+++	p+++	p++	p+++	p+++
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i	p++	p+++	p+++	p+++	p+++

	uwarunkowania					
K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksyjna tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	p+++	p+++	p+++	p+++	p+++

p – efekt uczenia się przydatny

p+ - efekt uczenia się o szczególnie dużej przydatności do zatrudnienia

PODSUMOWANIE

Cennym źródłem informacji o potrzebach rynku pracy są przedstawiciele pracodawców oraz innych interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych, a ich opinie i sugestie traktowane są jako istotny głos doradczy uwzględniany podczas tworzenia i późniejszego doskonalenia programu studiów. Wnioski z analizy:

- a) bezpieczeństwo to kierunek pożądaný przez pracodawców i stwarzający możliwości pozyskania wiedzy, umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych dla regionu zachodniopomorskiego;
- b) bezpieczeństwo , studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym to kierunek, który zapewnia możliwość kształcenia uczniów szkół ponadpodstawowych szczególnie klas o profilu “mundurowym”;
- c) praktyki zawodowe stanowią integralną część programu studiów, umożliwiając zdobycie praktycznej wiedzy i umiejętność jej wykorzystania w dalszym kształceniu oraz w przyszłej pracy zawodowej;
- d) na terenie powiatu wałeckiego stacjonuje wiele jednostek wojskowych o strategicznym znaczeniu dla kraju, co determinuje wysoki potencjał rozwojowy dla absolwentów kierunku studiów; jednostki zarówno policji, straży jak i wojska wskazują na duże zapotrzebowanie kadrowe
- e) w opinii pracodawców, odpowiednie przygotowanie praktyczne wzbudza zainteresowanie zatrudnianiem absolwentów;
- f) w opinii pracodawców ważne jest uświadamianie studentów o realiach rynku pracy;
- g) w opinii pracodawców potrzebna jest pogłębiona współpraca Uczelni z placówkami dla których kształci studentów;
- h) w opinii pracodawców, potrzebny jest większy nacisk na kształcenie praktyczne oraz znajomość

języków obcych;

i) w opinii pracodawców istotne jest kształtowanie otwartości na nowe doświadczenia i zachodzące przemiany na rynku pracy;

j) w opinii pracodawców oczekiwanymi cechami osobowymi absolwentów są: systematyczność, samodzielność, efektywność, zmierzanie do celu, terminowość wykonania zadania, poziom motywacji, otwartość na nowe rozwiązania, inicjatywę, poczucie odpowiedzialności, siłę przebicia, dyspozycyjność, zaangażowanie, umiejętność pracy w zespole, poziom przyjaznego nastawienia, otwartość, pomocność, zdolność do współpracy, łatwość nawiązywania kompromisów, przykładowość

k) ukończenie studiów na kierunku bezpieczeństwo stwarza perspektywy zatrudnienia w wielu podmiotach zajmujących się zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku publicznego ponieważ rozwijają kompetencje umożliwiające podjęcie pracy zawodowej w charakterze pracownika średniego szczebla w urzędach oraz firmach lub na stanowiskach podoficerskich lub oficerskich w służbach mundurowych;

l) narzędziem w ocenie przydatności na rynku pracy założonych dla kierunku efektów uczenia się są opinie pracodawców na temat praktykantów wyrażane w dzienniczku praktyk, spostrzeżeń wypełnianych w formie ankiety, bezpośrednich dyskusji podczas studenckich praktyk w przyszłych miejscach pracy;

m) ważnym narzędziem w ocenie przydatności założonych efektów uczenia się są personalne kontakty kadry naukowo-dydaktycznej, promotorów prac dyplomowych z absolwentami zatrudnionymi w regionie, podczas okazjonalnych i planowanych spotkań z przedstawicielami pracodawców;

n) pozyskiwaniu informacji służą konferencje z udziałem interesariuszy zewnętrznych, konsultacje z reprezentantami społeczności studentów zgłaszanych w formie bezpośredniej, ale także poprzez regularnie przeprowadzaną ankietyzację studentów.

o) kwalifikacje stają się kapitałem intelektualnym na konkurencyjnym rynku miejsc pracy; w opinii pracodawców ograniczyć należy: braki odpowiedniego przygotowania praktycznego, braki operatywności, kreatywności, otwartości na innowacje oraz nie godzić się na pojawianie się rozbieżności między teorią a praktyką w procesie uczenia;

p) kolejnym ważnym narzędziem w ocenie przydatności założonych efektów uczenia się są wnioski z analiz rynku pracy oraz raporty z oceny losów absolwentów;

q) ostatecznym sposobami weryfikacji efektów uczenia się są losy absolwentów na rynku pracy i ich sukces zawodowy;

r) wnioski płynące z analiz zapotrzebowania rynku pracy znajdują swoje odzwierciedlenie w formie wprowadzanych zmian do programu i planu studiów, w formie zmiany treści przedmiotowych oraz w formie selekcji nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia;

s) efekty uczenia się przyjęte dla kierunku **bezpieczeństwo na poziomie studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym** mieszczą się w oczekiwaniach pracodawców, gdyż zostały sformułowane przy ich aktywnym udziale i odpowiadają bezpośrednio na braki kadrowe na lokalnym rynku pracy.

2. OGÓLNE INFORMACJE O PROGRAMIE STUDIÓW

2.1. Podstawowe założenia

Ogólnym celem kształcenia studentów w ramach studiów na kierunku „bezpieczeństwo” jest rozszerzenie kompetencji intelektualnych i poznawczych nabytych przez studentów w trakcie nauki w szkołach ponadpodstawowych lub też w trakcie wcześniej ukończonych studiów, jak również dostarczenie absolwentom studiów na kierunku „bezpieczeństwo” wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych potrzebnych do pełnienia wielu ról zawodowych w życiu społeczno-politycznym zarówno w podmiotach

sfery publicznej jak i sfery prywatnej oraz do podjęcia studiów drugiego stopnia.

Program studiów stworzony przez Akademię Nauk Stosowanych w Wałczu jest spójnym i dobrze usystematyzowanym zestawem wzajemnie korelujących ze sobą przedmiotów, wynikającemu z zakładanych efektów uczenia i się i dążącemu do uzyskania pełnej kwalifikacji na poziomie 6 PRK, zgodnie z wymogami prawnymi i wewnętrznymi regulacjami obowiązującymi w Uczelni.

Celem programu studiów jest szczegółowy opis intencji kształcenia wraz z podziałem zamierzonych celów w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Cele programu uszczegóławiane są w ramach celów przedmiotów. Cele przedmiotu opisują zmianę jaką zamierza się osiągnąć w wyniku realizacji procesu kształcenia związanego z przedmiotem. Cele są intencjami wykładowcy wskazującymi, co po zakończeniu danego kursu zmieni się w sytuacji studentów. Przedstawiają, jaką wiedzę posiadają, czego nowego się nauczą, jak poprawią się ich umiejętności oraz w jakie kompetencje zostaną wyposażeni.

Efekty uczenia się to bezpośrednie i natychmiastowe mierzone po zakończeniu realizacji przedmiotu lub jego części rezultaty wynikające z dostarczenia produktu w postaci wykładów, konwersatoriów, laboratoriów, ćwiczeń, projektów, wizyt studyjnych i innych. Cele kształcenia są elementem wejścia, efekty uczenia się – kończą proces kształcenia. Weryfikacja osiągnięcia zakładanych celów odbywa się przez osiągnięcie efektów uczenia się.

Jednostkami strukturalnymi programu studiów są przedmioty, posiadające określone cele i efekty uczenia się zgodnie z celem i efektami programu, wspomagane różnymi formami (typami zajęć), w oparciu o specyficzne dla nich metody nauczania i uczenia się oraz oceny i walidacji efektów uczenia się.

Metody kształcenia są tu określone jako celowo i systematycznie stosowane sposoby pracy wykładowcy ze studentami, zharmonizowane z celami, treściami i efektami uczenia się, które zapewniają studentom osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji zdefiniowane dla danego przedmiotu.

Metody oceny to celowo i systematycznie stosowane sposoby sprawdzania wyników pracy studenta i określenia czy i na jakim poziomie zostały przez niego osiągnięte zdefiniowane dla danego przedmiotu efekty uczenia się.

Do kontrolowania poprawności relacji między składnikami strukturalnymi programu studiów służą macierze. Jednym z podstawowych narzędzi tego typu jest macierz efektów uczenia się, która odzwierciedla relacje między efektami uczenia się sformułowanymi dla całego programu studiów i efektami uczenia się zdefiniowanymi dla jego jednostek strukturalnych (przedmiotów).

Program studiów dla kierunku **bezpieczeństwo o profilu praktycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia** zawiera opis efektów uczenia się, opis procesu prowadzącego do uzyskania tych efektów, liczbę punktów ECTS przypisanych do zajęć oraz informację na temat praktyk zawodowych. Elementy programu są zgodne z przepisami ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższy i nauce (Dz. U. 2018, poz. 1668). Opis zakładanych efektów uczenia się dla kierunku uwzględnia:

- uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6–7 określone w Ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153)
- charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji

Program studiów został opracowany na podstawie zasad i wytycznych określonych w Zarządzeniu nr 69/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 19.12.2019 w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz sporządzania ich dokumentacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu

2.2. Ogólna charakterystyka programu studiów

Tabela nr 4. Ogólna charakterystyka programu studiów

Nazwa kierunku	BEZPIECZEŃSTWO
Jednostka realizująca studia	Instytut Nauk Społecznych
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil studiów	praktyczny
Formy studiów	studia stacjonarne i studia niestacjonarne
Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny lub dyscyplin, do których odnoszą się efekty uczenia się ze wskazaniem dyscypliny wiodącej , w ramach której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się (w przypadku wskazania więcej niż jednej)	Dyscyplina wiodąca: NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE Dyscypliny: nauki o bezpieczeństwie, nauki prawne, nauki o polityce i administracji
Dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określenie dla każdej z tych dyscyplin procentowego udziału liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie	Nauki o bezpieczeństwie: 81% Nauki prawne: 13% Nauki o polityce i administracji: 6%
Liczba semestrów	6
Wymogi związane z ukończeniem studiów	Zgodnie z Regulaminem Studiów (stanowiącym załącznik do uchwały nr 47/2019 z dnia 27.09 2019 r.): Absolwent studiów otrzymuje dyplom ukończenia studiów oraz tytuł zawodowy licencjata jeżeli: <ul style="list-style-type: none"> - uzyskał efekty uczenia się i punkty ECTS określone w programie studiów, - uzyskał pozytywną ocenę projektu dyplomowego, - złożył egzamin dyplomowy
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	LICENCJAT
Zgodność programu studiów z misją i strategią Uczelni oraz potrzebami społeczno- gospodarczymi	Kierunek wpisuje się w misję i strategię rozwoju Akademii Nauk Stosowanych w Wałcu. Kierunek oferuje kształcenie zgodne z potrzebami rynku pracy w regionie. Uczelnia służy rozwojowi regionu poprzez działalność dydaktyczną, organizacyjną i naukową. Program studiów, zgodny jest z celami strategicznymi Uczelni, zapewnia nowoczesne podejście do procesu uczenia się. Zawiera praktyczne rozwiązania pozwalające zacieśnić współpracę z pracodawcami. Uczelnia kształci studentów zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy oraz wyposaża absolwentów w wiedzę, umiejętności praktyczne i kompetencje społeczne potrzebne w profesjonalnym wykonywaniu pracy zawodowej. Opracowany program studiów oraz założone efekty uczenia się są wynikiem konsultacji z interesariuszami wewnętrznymi i zewnętrznymi, studentami, absolwentami i

	pracodawcami.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Dla studiów stacjonarnych: 109 Dla studiów niestacjonarnych: 109
Ogólna liczba godzin zajęć z języka obcego	Dla studiów stacjonarnych: 120 Dla studiów niestacjonarnych: 72
Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach praktyk	40 pkt. ECTS
Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS	48 pkt. ECTS
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student uzyskuje w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych.	180 pkt

2.3. Procentowy udział punktów ECTS się w danej dyscyplinie

Zgodnie z zarządzeniem nr 69/2019 Rektora Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad dotyczących tworzenia programów studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz sporządzania ich dokumentacji w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu. Przyporządkowanie kierunku do dyscypliny określa się na podstawie zakwalifikowania przedmiotów do poszczególnych dyscyplin liczonych liczbą punktów ECTS.

Program studiów dla kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny określa dla każdej z tych dyscyplin procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów o której mowa w ust. 2 pkt 1, wraz ze wskazaniem dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana będzie ponad połowa efektów uczenia się.

Przy określaniu procentowego udziału liczby punktów ECTS przypisanych do danej dyscypliny, do dyscypliny wiodącej zalicza się punkty ECTS przypisane do przedmiotów ogólnych: przedmiotu ogólnouczeniowego, zajęć z technologii informacyjnych, lektoratów języków obcych, przedmiotów z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych w przypadku kierunków przypisanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub społeczne.

Tabela nr 5. Procentowy udział liczby punktów ECTS w liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej

Dziedzina naukowa	Nazwa dyscypliny	Punkty ECTS
-------------------	------------------	-------------

		liczba	%
Dziedzina nauk społecznych	Nauki o bezpieczeństwie	146	81%
	Nauki prawne	23	13%
	Nauki o polityce i administracji	11	6%
RAZEM		180	100%

2.4. Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów pierwszego stopnia

Studia na kierunku *bezpieczeństwo na pierwszym poziomie studiów o profilu praktycznym* obejmują okres 3 lat studiów i podzielone zostały na 6 semestrów zarówno dla formy studiów stacjonarnych, jak i formy studiów niestacjonarnych. Każdy rok akademicki podzielony jest na dwa semestry (semestr zimowy i semestr letni). Studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej realizowane są w ramach sześciu 15-tygodniowych semestrów. W trybie stacjonarnym zajęcia odbywają się od poniedziałku do soboty. W trybie niestacjonarnym studia realizowane są w formie trzydniowych zjazdów (piątek, sobota, niedziela) dwa lub trzy razy w miesiącu. W przypadku studiów w formie niestacjonarnej zorganizowanych jest 8 zjazdów zajęciowych w ramach jednego semestru. Poza tym odbywa się zjazd w ramach sesji egzaminacyjnej oraz w ramach sesji poprawkowej.

Wszystkim planowanym zajęciom dydaktycznym została zapewniona właściwa organizacja, to znaczy w danym dniu nie są realizowane w zbyt dużej liczbie godzin, a wykłady z danego przedmiotu są prowadzone w blokach nie dłuższych niż 4 godzinnych. Pobytom studentów w Uczelni towarzyszy system konsultacji z pracownikami naukowo-dydaktycznymi Akademii Nauk Stosowanych w Wałczu. Wykaz dyżurów jest udostępniony studentom na początku każdego roku akademickiego i umieszczony na stronie domowej Uczelni w zakładce: e-dziekanat.

Warunkiem zaliczenia kolejnego semestru w toku studiów w ramach określonego programu studiów jest osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych programem studiów dla danego kierunku studiów w danym semestrze, co potwierdzane jest poprzez:

- 1) uzyskanie wszystkich zaliczeń końcowych (w tym egzaminów) ze wszystkich przedmiotów i komponentów wskazanych w planie studiów na dany semestr, w formach ustalonych w planie studiów oraz
- 2) uzyskanie liczby punktów ECTS co najmniej w wysokości wskazanej w planie studiów na dany semestr.

2.5. Liczba punktów potrzebna do ukończenia studiów pierwszego stopnia

Liczba punktów ECTS niezbędna do ukończenia studiów na kierunku *bezpieczeństwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym* dla:

- studiów stacjonarnych wynosi 180 punktów ECTS;
- studiów niestacjonarnych wynosi 180 punktów ECTS.

Uzyskana liczba punktów w ilości 180 punktów ECTS odpowiadać będzie nabyciu kwalifikacji studiów pierwszego stopnia. Student uzyska punkty ECTS przypisane danemu przedmiotowi jeśli spełni wymaganie dotyczące osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się. Dla semestru ustalono liczbę 30 punktów ECTS.

2.6. Wymogi związane z ukończeniem studiów pierwszego stopnia

Końcowym miernikiem realizacji zakładanych efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo* jest zgromadzenie **180 pkt ECTS**, odbycie **praktyk zawodowych, pozytywne**

ocena projektu dyplomowego oraz pozytywnie zdany egzamin dyplomowy

§3 ust. 1 Regulaminu Studiów (stanowiącego załącznik do uchwały nr 47/2019 z dnia 27.09.2019 r.) stanowi, że *Student po złożeniu egzaminu dyplomowego kończy studia i staje się absolwentem Uczelni. Datą ukończenia studiów jest data złożenia egzaminu dyplomowego.* Regulamin studiów wprowadzony został Uchwałą nr 47/2019 z dnia 27.09.2019 r. w sprawie zmiany Regulaminu Studiów Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu

Projekt dyplomowy przygotowywany jest pod okiem promotora w ramach projektów dyplomowych. W Uczelni obowiązują już określone zasady dyplomowania oraz wymogi formalne dotyczące przygotowywania prac i projektów licencjackich. Mają one na celu ujednoczenie konstrukcji pracy i kryteriów ich oceny. Zasady dyplomowania określa Zarządzenie nr 11/2020 z dnia 16.03.2020 r. w sprawie w sprawie zasad przygotowania i opracowywania prac dyplomowych.

2.7. Kwalifikacje i uprawnienia

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo o profilu praktycznym z możliwością wyboru jednej z dwóch specjalizacji będzie posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne określone w programie kształcenia.

W momencie ukończenia studiów otrzyma dyplom uzyskania tytułu licencjata na kierunku bezpieczeństwo z uwzględnieniem specjalizacji wybranej przez studenta.

Absolwent kierunku bezpieczeństwo ma interdyscyplinarną wiedzę, kompleksowe umiejętności praktyczne oraz kompetencje społeczne, zapewniające profesjonalną aktywność zawodową zgodną z klasyfikacją zawodów i specjalności określonej w rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 28 grudnia 2017, poz. 227).

Absolwent posiada rozległą wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności nauk o bezpieczeństwie i prawnych, w tym w szczególności z prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego, prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia, a także z wybranych aspektów nauk humanistycznych, co gwarantuje odpowiednie przygotowanie do praktyki zawodowej. Ponadto rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa oraz systemu politycznego państw. Absolwent zna system bezpieczeństwa i obronności państwa oraz typowe rodzaje struktur, organów i instytucji administracji publicznej. Ma również wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka obejmującą podstawowe kwestie dotyczące rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym. Absolwent ma wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych) oraz zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego.

Absolwent potrafi prawidłowo interpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego. Potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa. Z namysłem formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku. Potrafi także przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia. Potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobytego materiału dowodowego. Potrafi stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego. Absolwent jest gotów do rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych.

Absolwent kierunku bezpieczeństwo uzyskuje szczególne kwalifikacje zawodowe w zależności od

wybranej grupy zajęć specjalizacyjnych:

- Bezpieczeństwo wewnętrzne
- Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

W przypadku specjalizacji bezpieczeństwo wewnętrzne Absolwent potrafi podjąć działania zmierzające do przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej, a także brać udział w czynnościach operacyjno-śledczych i działaniach taktyczno-operacyjnych Policji. Z kolei wybór specjalizacji bezpieczeństwa narodowego i cywilnego posiada umiejętności dowodzenia i kierowanie w siłach zbrojnych. Potrafi zarządzać bezpieczeństwem informacji i korzystać z systemów monitorowania i analizy zagrożeń. Obie specjalizacje przygotowują studentów do pracy w instytucjach rządowych oraz samorządowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo na stanowiskach odpowiadających nabytym kwalifikacjom i uprawnieniom np. Policja, Wojsko Polskie, Służba Więzienna, czy Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

3. EFEKTY UCZENIA SIĘ

3.1. Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK

Tabela nr 6. Tabela kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do charakterystyk pierwszego i drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 PRK

Symbole kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WG
K_W02	w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar	P6S_WG
K_W03	w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej	P6S_WG
K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	P6S_WG

K_W05	ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym	P6S_WG
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także organami UE a państwami członkowskimi	P6S_WG
K_W07	zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	P6S_WG
K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	P6S_WG
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	P6S_WG
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanej z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK
K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK

K_W12	w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	P6S_WK
K_W13	posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	P6S_WK
K_W14	ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimi a otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	P6S_WK
K_U01	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	P6S_UW
K_U02	potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych	P6S_UW
K_U03	potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego	P6S_UW
K_U04	potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych	P6S_UW
K_U05	potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku	P6S_UW
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno	P6S_UW

	wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	
K_U07	potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	P6S_UW
K_U08	potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	P6S_UW
K_U09	potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	P6S_UW
K_U10	potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	P6S_UW
K_U11	potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	P6S_UW
K_U12	potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	P6S_UW
K_U13	potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauk o bezpieczeństwie, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	P6S_UW

K_U14	potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym	P6S_UW
K_U15	potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	P6S_UW
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_UW
K_U17	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	P6S_UK
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	P6S_UK
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO

K_U21	potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczy w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	P6S_UO
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	P6S_UU
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	P6S_KK
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO
K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	P6S_KO
K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	P6S_KO
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KO

3.2. Pokrycie ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji 6 PRK przez kierunkowe efekty uczenia się

Tabela nr 7. Pokrycie ogólnych charakterystyk efektów uczenia się dla kwalifikacji 6 PRK przez kierunkowe efekty uczenia się

Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
WIEDZA – ZNA I ROZUMIE			

<p><i>P6S_WG</i> <i>Zakres i głębia -</i> <i>kompletność</i> <i>perspektywy</i> <i>poznawczej i</i> <i>zależności</i></p>	<p>w zaawansowanym stopniu - wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne oraz wybrane zagadnienia z zakresu wiedzy szczegółowej - właściwe dla programu studiów,</p> <p>w przypadku studiów o profilu praktycznym - również zastosowania praktyczne tej wiedzy w działalności zawodowej związanej z ich kierunkiem</p>	<p>w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej</p>	K_W01
		<p>w zaawansowanym stopniu rozumie zasady funkcjonowania demokratycznego państwa prawa; systemu politycznego państw, a także polityki bezpieczeństwa państwa oraz zna ich praktyczny wymiar</p>	K_W02
		<p>w zaawansowanym stopniu zna przyczyny, przebieg i konsekwencje współczesnych procesów społecznych, gospodarczych i politycznych zachodzących w przestrzeni geograficznej</p>	K_W03
		<p>zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania</p>	K_W04
		<p>ma zaawansowaną wiedzę na temat biologicznych i psychologicznych mechanizmów zachowań człowieka, ma podstawową wiedzę na temat rozwoju człowieka zarówno w aspekcie biologicznym, jak i psychologicznym oraz społecznym</p>	K_W05
		<p>ma zaawansowaną wiedzę o systemie instytucjonalnym Unii Europejskiej oraz jej organizacji wewnętrznej w zakresie bezpieczeństwa, a także występujących w praktyce powiązań prawnych i organizacyjnych między elementami tej struktury, a także</p>	K_W06

		organami UE a państwami członkowskimi	
		zna i rozumie, w stopniu zaawansowanym, pojęcia z zakresu prawa, w tym w szczególności prawa i procedury administracyjnej, prawa karnego i prawa wykroczeń oraz postępowania karnego oraz w sprawach o wykroczenia	K_W07
		w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	K_W08
		ma zaawansowaną wiedzę na temat prawnych aspektów bezpieczeństwa i ochrony osób i mienia, zna rodzaje broni palnej, amunicji oraz wyposażenia specjalnego	K_W09
<i>P6S_WK Kontekst - uwarunkowania, skutki</i>	- fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanej z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	K_W10

		rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	K_W11
		w stopniu zaawansowanym zna zasady prowadzenia postępowania w zakresie procedury administracyjnej, karnej, w sprawach o wykroczenia, zna sposoby dokumentowania czynności kryminalistycznych	K_W12
		posiada zaawansowaną wiedzę o zjawisku terroryzmu w świecie współczesnym i jego uwarunkowaniach społecznych, ekonomicznych i psychologicznych; zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody prowadzenia zorganizowanej działalności przestępczej; zna metody i sposoby zapobiegania i przestępczości zorganizowanej oraz terroryzmowi	K_W13
		ma zaawansowaną wiedzę o strukturach samorządu terytorialnego, ich zadaniach i kompetencjach w zakresie zarządzania w sytuacjach kryzysowych oraz praktyce jego działania, ze szczególnym uwzględnieniem realizacji potrzeb członków wspólnot lokalnych i zapewnienia bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, a także ma wiedzę co do powiązań między tymi strukturami oraz między nimi a otoczeniem, zwłaszcza w sferze lokalnej aktywności społecznej	K_W14
UMIEJĘTNOŚCI - POTRAFI			
<i>P6S_UW</i> <i>Wykorzystanie wiedzy - rozwiązywane</i>	wykorzystywać posiadaną wiedzę: - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz wykonywać zadania w warunkach	potrafi określać zasady i wartości na jakich powinien opierać się system instytucjonalny, funkcjonalny i polityczny demokratycznego państwa prawa	K_U01

<p><i>problemy i wykonywane zadania</i></p>	<p>nie w pełni przewidywalnych przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy i syntezy tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych <p>wykorzystywać posiadaną wiedzę</p> <ul style="list-style-type: none"> - formułować i rozwiązywać problemy oraz wykonywać zadania typowe dla działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów - w przypadku studiów o profilu praktycznym 	<p>potrafi wyinterpretować normy z obowiązujących przepisów prawa polskiego, europejskiego, a także międzynarodowego, a także stosować je w praktyce życia zawodowego i społecznego w ramach rozwiązywania problemów występującego w działalności bezpieczeństwa państwa oraz porządku publicznego oraz podmiotów z otoczenia tych organów; w tej interpretacji posługuje się prawidłowym aparatem pojęciowym i właściwym zespołem reguł prawnych i etycznych</p>	K_U02
		<p>potrafi identyfikować determinanty bezpieczeństwa społecznego; potrafi ocenić rolę administracji publicznej rządowej i samorządowej w utrzymywaniu bezpieczeństwa społecznego</p>	K_U03
		<p>potrafi dostrzegać i analizować zagrożenia w obszarze bezpieczeństwa państwa; potrafi ocenić działanie organów państwa w sferze zapewnienia bezpieczeństwa na różnych obszarach jego działalności, w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, społeczności lokalnych, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych</p>	K_U04
		<p>potrafi analizować psychologiczne i biologiczne aspekty funkcjonowania człowieka; formułuje i charakteryzuje rodzaje patologii społecznych oraz potrafi przypisać ich wpływ na rozwój przestępczości w środowisku</p>	K_U05
		<p>potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności</p>	K_U06
		<p>potrafi wykorzystać wiedzę na temat metod i technik pozyskiwania informacji z ogólnodostępnych źródeł oraz ich wykorzystania w praktyce</p>	K_U07

		zawodowej; potrafi we właściwy sposób dobierać źródła i dokonywać ich krytycznej oceny	
		potrafi przygotować podstawową dokumentację z zakresu działania i w zakresie kompetencji organów bezpieczeństwa	K_U08
		potrafi rozpoznawać, analizować i interpretować zjawiska i procesy związane z obszarami bezpieczeństwa europejskiego i międzynarodowego; potrafi dokonywać oceny sytuacji międzynarodowej w kontekście zagrożeń, potrafi konstruować procedury w celu uniknięcia zagrożenia	K_U09
		potrafi przeprowadzić czynności w postępowaniu administracyjnym, karnym i w sprawach o wykroczenia; potrafi analizować, zabezpieczać, przechowywać i dokumentować zdobyty materiał dowodowy	K_U10
		potrafi postrzegać zjawiska zagrożenia bezpieczeństwa w kontekście geograficzno-historycznym, potrafi oceniać wydarzenia historyczne z punktu widzenia funkcjonowania systemu bezpieczeństwa	K_U11
		potrafi zbierać, przetwarzać i wykorzystywać informacje oraz stosować technologie informacyjne i oprogramowanie specjalistyczne w celu realizacji zadań bezpieczeństwa wewnętrznego bądź bezpieczeństwa narodowego	K_U12
		potrafi ocenić przydatność praktyczną w odniesieniu do konkretnej sytuacji typowych metod, procedur, instrumentów i praktyk dostępnych w ramach nauk o bezpieczeństwie, a istotnych dla efektywności działania systemu organów bezpieczeństwa	K_U13

		potrafi formułować i analizować sposoby praktycznego reagowania w sytuacjach kryzysowych zarówno na szczeblu krajowym, jak i lokalnym	K_U14
		potrafi analizować prawne aspekty bezpieczeństwa osób, mienia, obszarów i obiektów; potrafi organizować i nadzorować system ochrony wraz wykorzystaniem różnych rodzajów broni palnej; potrafi w sposób bezpieczny posługiwać się bronią palną	K_U15
		potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	K_U16
<p><i>P6S_UK</i> Komunikowanie się - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym</p>	<p>komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii</p> <p>brać udział w debacie - przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich</p>	potrafi komunikować się z użyciem specjalistycznej terminologii z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla kierunku bezpieczeństwo, w języku polskim oraz obcym, zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego	K_U17
		potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	K_U18
<p><i>P6S_UO</i> Organizacja pracy - planowanie i praca zespołowa</p>	planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi	K_U19

	współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)	inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	
		potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	K_U20
		potrafi wykonywać ćwiczenia fizyczne i uczestniczyć w grach zespołowych oraz przestrzega ich reguł, utrzymuje kondycję fizyczną do wymogów sprawnościowych oraz w celu zastosowania w praktyce taktyk i technik interwencji	K_U21
<i>P6S_UU</i> <i>Uczenie się - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób</i>	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	K_U22
KOMPETENCJE – JEST GOTÓW DO			
<i>P6S_KK</i> <i>Oceny - krytyczne podejście</i>	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz odbieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	K_K01
<i>P6S_KO</i> <i>Odpowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego</i>	-wypełniania zobowiązań społecznych, współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego - inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	K_K02

	- myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	K_K03
<i>P6S_KR</i> <i>Rola zawodowa -</i> <i>niezależność i rozwój</i> <i>etosu</i>	odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	K_K04
		ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	K_K05

4. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU STUDIÓW

4.1. Struktura programu studiów – zajęcia lub grupy zajęć niezależnie od ich formy prowadzenia

Przedmioty realizujące efekty uczenia się w ramach studia na kierunku *bezpieczeństwo* zostały pogrupowane w ramach 4 bloków:

1. Blok przedmiotów ogólnouczeniowych
2. Blok przedmiotów podstawowych
3. Blok przedmiotów kierunkowych
4. Blok przedmiotów do wyboru w ramach specjalności:
  - a. bezpieczeństwo wewnętrzne
  - b. bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Po przeprowadzeniu analizy rynku pracy oraz po przeprowadzeniu rozmów z interesariuszami zewnętrznymi w programie studiów na kierunku *bezpieczeństwo* przyjęto i opracowano dwie grupy przedmiotów do wyboru w ramach specjalności:

1. Bezpieczeństwo wewnętrzne
2. Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Tabela nr 8. Podział przedmiotów w ramach bloków

<p>Blok przedmiotów ogólnouczeniowych</p>	<p>Język obcy do wyboru, Szkolenie BHP, Szkolenie biblioteczne, Zaawansowana wypowiedź akademicka, Przynależenie akademickie, Wychowanie fizyczne, Ochrona własności intelektualnej, Technologie informacyjne</p>
<p>Blok przedmiotów podstawowych</p>	<p>Psychologia, Podstawy przedsiębiorczości, Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych, Organy i instytucje ochrony prawnej, Bezpieczeństwo wewnętrzne Unii Europejskiej, Administracja publiczna, Geografia, Mediacje i negocjacje, System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa, Polityka bezpieczeństwa państwa</p>
<p>Blok przedmiotów kierunkowych</p>	<p>Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa, Podstawy prawa, Prawo karne i prawo wykroczeń, Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia, Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne, Strategia bezpieczeństwa państwa, Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych, Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych, Zwalczenie terroryzmu, Przemoc zorganizowana, Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie, Bezpieczeństwo energetyczne, Bezpieczeństwo imprez masowych, Bezpieczeństwo finansowe, Bezpieczeństwo systemów bankowych, Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni, Teoria konfliktów międzynarodowych, Geopolityka międzynarodowa, System zarządzania kryzysowego w Polsce, Biały wywiad, Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna, Broń, amunicja, wyposażenie specjalne, Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów, Pierwsza pomoc przedmedyczna, Lekkoatletyka, Pływanie, Sporty walki, Strzelectwo, Praktyki zawodowe; Proseminarium</p>
<p>Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne</i></p>	<p>Specjalnościowe praktyki zawodowe, Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej, Kryminologia i kryminalistyka, czynności operacyjno-śledcze, Działania taktyczno-operacyjne Policji, Wiktymologia, Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia, Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów, Współpraca Policji z mediami, Taktyki i techniki interwencji, Seminarium dyplomowe</p>
<p>Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna</i></p>	<p>Specjalnościowe praktyki zawodowe, Zagrożenie bezpieczeństwa państwa, Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych, Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego, System zarządzania bezpieczeństwem informacji, Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa, Systemy monitorowania i analizy zagrożeń, Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym, Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym, Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym, Seminarium dyplomowe</p>

4.2. Łączna liczba godzin zajęć

Program studiów stacjonarnych przewiduje realizację **2898 godzin** w ramach których wchodzi praktyki oraz zdobycie **180 pkt. ECTS** w trakcie 6 semestrów koniecznych do ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo o profilu praktycznym.

Program studiów niestacjonarnych przewiduje realizację **2142 godzin** zajęć dydaktycznych oraz zdobycie **180 pkt. ECTS** w trakcie 6 semestrów koniecznych do ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku bezpieczeństwo o profilu praktycznym.

Nie przewidziano dla studiów niestacjonarnych liczby godzin dydaktycznych mniejszej niż 60% ogólnej liczby godzin dydaktycznych przewidzianych dla studiów stacjonarnych. Procent ogólnej liczby godzin zajęć na studiach niestacjonarnych do ogólnej liczby godzin zajęć studiów stacjonarnych wynosi 73%.

Szczegółowe dane ilustruje tabela nr 9

Tabela nr 9. Liczba godzin zajęć wg programu studiów

Rok studiów	Liczba godzin ST	Liczba godzin studiów NST
I	905	599
II	989	767
III	1004	776
Razem	2898	2142
NST/ST= 74%		

4.3. Liczba punktów przypisanych do zajęć

Poniżej zamieszczono tabelę nr 10, która ilustruje schemat ścieżek kształcenia.

Na kierunku *bezpieczeństwo* przewidziano dwie ścieżki programu studiów według bloku przedmiotów do wyboru w ramach specjalności opisane w punkcie 4.3.1. oraz 4.3.2. Dla każdej z oferowanych ścieżek w zakresie wybranej specjalności przypada ten sam schemat realizacji studiów, przyporządkowanym punktom ECTS oraz procentowego udziału w programie studiów.

Tabela nr 10. Schemat ścieżek kształcenia wraz z punktami ECTS i ich % udział w programie studiów pierwszego stopnia, kierunek bezpieczeństwo, profil praktyczny

Nazwa bloku	Punkty ECTS	% udział w programie studiów
Blok przedmiotów ogólnouczelnianych	11	6,1%

Blok przedmiotów podstawowych	27	15%
Blok przedmiotów kierunkowych	94	52,2%
Blok przedmiotów do wyboru w ramach specjalności	48	26,7%
RAZEM	180	100,00%

4.3.1 W bloku przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności bezpieczeństwo wewnętrzne

Tabela nr 11. Ścieżka programów studiów dla specjalności bezpieczeństwo wewnętrzne

Lp.	Wykaz przedmiotów	Punkty ECTS
	Semestr 1 rok 1	30
1	Szkolenie BHP	0
2	Szkolenie biblioteczne	0
4	Przysposobienie akademickie	0
7	Wychowanie fizyczne (przedmiot nie jest realizowany na studiach niestacjonarnych)	0
8	Ochrona własności intelektualnej	1
9	Technologie informacyjne	1
10	Psychologia	3
11	Organy i instytucje ochrony prawnej	5
12	System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa	3
13	Podstawy prawa	3
14	Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych	3
15	Teoria konfliktów międzynarodowych	3

16	Geopolityka międzynarodowa	3
17	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	1
18	Pierwsza pomoc przedmedyczna	2
19	Lekkoatletyka	1
20	Pływanie	1
	Semestr 2 rok I	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Zaawansowana wypowiedź akademicka	1
3	Podstawy przedsiębiorczości	2
4	Administracja publiczna	3
5	Geografia	2
6	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa	1
7	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	3
8	Biały wywiad	4
9	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	2
10	Lekkoatletyka	1
11	Pływanie	1
12	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 3 rok 2	30

1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	1
3	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	2
4	Polityka bezpieczeństwa państwa	4
5	Prawo karne i prawo wykroczeń	4
6	Przestępczość zorganizowana	3
7	System zarządzania kryzysowego w Polsce	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 4 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Mediacje i negocjacje	2
3	Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia	5
4	Zwalczanie terroryzmu	3
5	Bezpieczeństwo energetyczne	2
6	Bezpieczeństwo imprez masowych	1
7	Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2

10	Praktyka zawodowa	8
11	Proseminarium	1
	Semestr 5 rok 3	30
1.	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych	3
3	Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie	2
4	Bezpieczeństwo finansowe	2
5	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	3
6	Kryminologia i kryminalistyka	2
7	Czynności operacyjno-śledcze	2
8	Działania taktyczno-operacyjne Policji	2
9	Taktyki i techniki interwencji	2
10	Seminarium dyplomowe	2
11	Praktyka zawodowa	8
	Semestr 6 rok 3	30
1	Strategia bezpieczeństwa państwa	4
2	Bezpieczeństwo systemów bankowych	2
3	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	2

4	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej	2
5	Wiktymologia	2
6	Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia	2
7	Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów	2
8	Współpraca Policji z mediami	2
9	Seminarium dyplomowe	4
10	Praktyka zawodowa	8
Ogółem :		180

4.3.2. W bloku przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Tabela nr 12. Ścieżka programów studiów dla specjalności bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna

Lp.	Wykaz przedmiotów	Punkty ECTS
	Semestr 1 rok 1	30
1	Szkolenie BHP	0
2	Szkolenie biblioteczne	0
4	Przysposobienie akademickie	0
7	Wychowanie fizyczne (przedmiot nie jest realizowany na studiach niestacjonarnych)	0
8	Ochrona własności intelektualnej	1
9	Technologie informacyjne	1
10	Psychologia	3

11	Organy i instytucje ochrony prawnej	5
12	System instytucjonalny bezpieczeństwa państwa	3
13	Podstawy prawa	3
14	Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych	3
15	Teoria konfliktów międzynarodowych	3
16	Geopolityka międzynarodowa	3
17	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	1
18	Pierwsza pomoc przedmedyczna	2
19	Lekkoatletyka	1
20	Pływanie	1
	Semestr 2 rok I	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Zaawansowana wypowiedź akademicka	1
3	Podstawy przedsiębiorczości	2
4	Administracja publiczna	3
5	Geografia	2
6	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa	1
7	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	3
8	Biały wywiad	4
9	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	2

10	Lekkoatletyka	1
11	Pływanie	1
12	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 3 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	1
3	Bezpieczeństwo wewnętrzne UE	2
4	Polityka bezpieczeństwa państwa	4
5	Prawo karne i prawo wykroczeń	4
6	Przestępczość zorganizowana	3
7	System zarządzania kryzysowego w Polsce	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyki zawodowe	8
	Semestr 4 rok 2	30
1	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Mediacje i negocjacje	2
3	Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia	5
4	Zwalczanie terroryzmu	3

5	Bezpieczeństwo energetyczne	2
6	Bezpieczeństwo imprez masowych	1
7	Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna	3
8	Sporty walki	1
9	Strzelectwo	2
10	Praktyka zawodowa	8
11	Proseminarium	1
	Semestr 5 rok 3	30
1.	Język obcy do wyboru: j. angielski, j. niemiecki, j. rosyjski	2
2	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych	3
3	Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie	2
4	Bezpieczeństwo finansowe	2
5	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	3
6	Zagrożenie bezpieczeństwa państwa	2
7	Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych	2
8	Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego	2
9	System zarządzania bezpieczeństwem informacji	2
10	Seminarium dyplomowe	2
11	Praktyka zawodowa	8
	Semestr 6 rok 3	30

1	Strategia bezpieczeństwa państwa	4
2	Bezpieczeństwo systemów bankowych	2
3	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	2
4	Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa	2
5	Systemy monitorowania i analizy zagrożeń	2
6	Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym	2
7	Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	2
8	Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym	2
9	Seminarium dyplomowe	4
10	Praktyka zawodowa	8
Ogółem :		180

4.4. Planowany harmonogram zajęć

4.4.1. Plan zajęć dla studiów stacjonarnych

Do programu dołączono harmonogram realizacji programu dla studiów stacjonarnych - załącznik nr 1

4.4.2. Plan zajęć dla studiów niestacjonarnych

Do programu dołączono harmonogram realizacji programu dla studiów niestacjonarnych - załącznik nr 2

4.5. Matryca efektów uczenia się

Do kontrolowania poprawności relacji między składnikami programu studiów służą macierze. Jednym z podstawowych narzędzi tego typu jest macierz efektów uczenia się, która odzwierciedla relacje między efektami uczenia się sformułowanymi dla całego programu studiów i efektami uczenia się zdefiniowanymi dla modułów/przedmiotów. Jej utworzenie i analiza pozwala na sprawdzenie, czy podział programu studiów na jednostki o zdefiniowanych efektach uczenia się gwarantuje osiągnięcie przez absolwentów efektów założonych dla całego programu. Macierz efektów uczenia się umożliwia także optymalny rozkład efektów uczenia się pomiędzy moduły/przedmioty w obrębie programu studiów.

W załączniku nr 3 - zamieszczono macierze i matrycę efektów uczenia się dla przedmiotów podstawowych, kierunkowych modułu dyplomowania, praktyk, specjalności.

W praktyce efekty uczenia się i program studiów wzajemnie na siebie oddziałują, zaproponowane efekty uczenia się wpływają na postać programu studiów, a oferowane w programie studiów przedmioty wpływają na proponowany program studiów. Tworząc program studiów dokonano porównania zaproponowanego zestawu efektów uczenia się dla programu studiów z efektami uczenia się dla poszczególnych przedmiotów tworząc matrycę efektów uczenia się.

Matryca efektów uczenia się, określiła relację między efektami uczenia się przyjętymi dla programu studiów kierunku *bezpieczeństwo*, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla modułów/przedmiotów realizujących ten program studiów.

Matryca efektów uczenia się wskazuje, które efekty są realizowane w ramach wybranych przedmiotów i jest sposobem weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów, czyli potwierdzeniem, że zostały spełnione wymagania sprecyzowane w sylabusach.

4.6. Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się

Stosowanie różnych sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studentów i potwierdzonych poprzez przedstawienie na to obiektywnych dowodów, ma na celu ujawnienie, że zostały spełnione wymagania wyspecyfikowane w sylabusach, zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 70/2019 Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu z dnia 19.12.2019 r. w sprawie procedury weryfikacji efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu

Tabela 13. Sposoby weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia

METODY OCENIANIA I WERYFIKACJI OSIĄGNIĘTYCH PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (przyjęte w sylabusach)	
F- OCENA FORMUJĄCA	P – OCENA PODSUMOWUJĄCA
F1 - sprawdzian ustny wiedzy, umiejętności	P1 - egzamin pisemny
F2 - sprawdzian pisemny wiedzy, umiejętności	P2 - egzamin ustny
F3 - sprawdzian praktyczny umiejętności	P3 - zaliczenie pisemne na ocenę
F4 - obserwacja zajęć: ćwiczeń, wykładów, seminariów	P4 - zaliczenie ustne na ocenę
F5 – dyskusje	P5 – projekt i scenariusz
F6 – prace zespołowe	P6 - prezentacja
F7 – aktywność	P7 – esej
	P8 – raport
	P9 – praca dyplomowa P10 – dziennik praktyk
	P11 - egzamin praktyczny umiejętności
	P12 - zaliczenie praktyczne umiejętności

Przyjęte sposoby weryfikacji wspomagają studenta w procesie uczenia się oraz umożliwiają skuteczne sprawdzanie i ocenę stopnia osiągnięcia każdego z zakładanych efektów uczenia się.

4.7. Opis oceny efektów uczenia osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Weryfikacja efektów uczenia się prowadzona jest na różnych etapach kształcenia, poprzez rozliczanie wszystkich przedmiotów/modułów w ramach poszczególnych form zajęć (wykładów, ćwiczeń, lektoratów, warsztatów, laboratoriów, seminariów) w ramach praktyk, w ramach procesu dyplomowania oraz w ramach monitorowania losów zawodowych absolwentów. Weryfikacja obejmuje trzy kategorie obszarów kształcenia: wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne. Efekty z obszaru wiedzy podlegają weryfikacji głównie w postaci egzaminów, zaliczeń testowych i prac pisemnych oraz projektów zaliczeniowych. Efekty z obszaru umiejętności i kompetencji społecznych najczęściej są weryfikowane na podstawie zadań problemowych stanowiących istotny element pisemnych prac zaliczeniowych, prezentacji, wystąpień podczas zajęć ćwiczeniowych, dyskusji grupowych i prac zespołowych. Stosowane metody weryfikacji są dostosowane do formy i zakresu zajęć. Stopień osiągnięcia przez studenta zakładanych efektów uczenia się jest weryfikowany na każdym etapie procesu kształcenia: podczas każdej sesji egzaminacyjnej i zaliczeniowej, podczas przygotowania pracy magisterskiej. Egzamin magisterski ma charakter ustny i odbywa się przed komisją, w skład której wchodzi przewodniczący, promotor oraz recenzent pracy. Student udziela odpowiedzi na trzy pytania. Stałemu monitorowaniu i doskonaleniu sposobów weryfikacji osiągalności zakładanych efektów uczenia się służą procedury Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Za weryfikację zakładanych efektów uczenia się odpowiadają w szczególności nauczyciele akademicy oraz inne osoby prowadzące zajęcia bez względu na rodzaj zatrudnienia i formę zajęć, pracownicy administracyjni (dziekanat) wszyscy studenci, słuchacze studiów, opiekunowie praktyk studenckich z ramienia Placówki, kierunkowi opiekunowie praktyk, członkowie komisji egzaminacyjnej egzaminu dyplomowego, jak również Akademickie Biuro Karier.

4.8. Łączna liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

W projektowanym programie studiów, student na studiach stacjonarnych uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 109 punktów ECTS, co stanowi 60,56 % programu studiów. Na wskaźnik składają się wartości zawarte w Tabeli nr 14.

Student na studiach niestacjonarnych uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia 109 punktów ECTS, co stanowi 60,56 % programu studiów. Na wskaźnik składają się wartości zawarte w Tabeli nr 14.

Tabela nr 14. Liczba punktów ECTS jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

Moduł kształcenia	Liczba punktów ECTS dla ST	Liczba punktów ECTS dla NST
Blok przedmiotów ogólnouczeniowych	7	7

Blok przedmiotów podstawowych	15	15
Blok przedmiotów kierunkowych	53,5	53,5
Blok przedmiotów specjalnościowych na specjalności <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	33,5	33,5
Blok przedmiotów specjalnościowych na specjalności <i>Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna</i>	33,5	33,5
RAZEM dla każdej z specjalności	109	109
% punktów ECTS	60,56%	60,56%

4.9. Liczba punktów ECTS , jaką student musi uzyskać w ramach praktyk

Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 3 ust. 8 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 roku, w programie studiów określa się wymiar, zasady i formę odbywania praktyk zawodowych oraz liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach praktyk.

Student kierunku *bezpieczeństwo* o profilu praktycznym studia pierwszego stopnia uzyska w ramach praktyk zawodowych 40 punktów ECTS, zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. Zarówno studenci studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych realizują 6 miesięczne praktyki w wymiarze 1008 godzin, na drugim, trzecim, czwartym, piątym, szóstym semestrze studiów. 1008 godzin praktyk odpowiada co najmniej 40 pkt ECTS.

4.10. Informacja o praktykach zawodowych

Studia pierwszego stopnia realizowane na profilu praktycznym obejmują praktykę zawodową. Stanowi ona obligatoryjny element kształcenia i podlega obowiązkowemu zaliczeniu na ocenę na równi z innymi przedmiotami. Zaliczenie praktyki i osiągnięcie założonych efektów uczenia się jest niezbędnym warunkiem ukończenia studiów. Uczelnia sprawuje nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad przebiegiem praktyk zawodowych. Nad prawidłową realizacją praktyk zawodowych czuwa koordynator praktyk zawodowych. Stosowne zapisy wynikają z **Regulaminu Studiów** z dnia 27 września 2019 roku, przyjętego Uchwałą nr 47/2019 Senatu Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Wałczu oraz Regulamin Praktyk Studenckich

4.10.1. Wymiar odbywania praktyk zawodowych

Łączny wymiar praktyk zawodowych dla kierunku *bezpieczeństwo* pierwszego stopnia o profilu praktycznym wynosi **6 miesięcy- 1008 godzin łącznej aktywności praktycznej studenta**, w tym:

- konsultacji z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni,
- opracowywania dziennika praktyk,

- innych dokumentów weryfikujących efekty uczenia się przyjęte dla praktyk.

Studenci kierunku *bezpieczeństwo*, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny, praktyki zawodowe realizują w cyklu trzyletnich studiów. Rozkład realizacji praktyk przypada na:

- **II semestr**
- **III semestr**
- **IV semestr**
- **V semestr**
- **VI semestr**

Realizacji programu praktyk zawodowych przyporządkowano odpowiednią ilość punktów ECTS wykazanych w programie studiów, która łącznie wynosi **40 pkt. ECTS**.

Studenci zgłaszający się na praktyki, zobowiązani są posiadać ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków (NW) nabywane w trybie indywidualnym lub w Kwesturze Uczelni.

4.10.2. Zasady odbywania praktyk zawodowych

Skierowanie studenta do odbycia praktyki we wskazanej instytucji następuje na mocy porozumienia pomiędzy Uczelnią a instytucją przyjmującą studenta na praktykę. Skierowanie zostaje podpisane przez opiekuna praktyk oraz kierownika instytucji przyjmującej studenta na praktykę. W skierowaniu zostaje wskazany imiennie opiekun praktyki w instytucji, w której student odbywa praktykę.

W uzasadnionych przypadkach student może wystąpić o zmianę w zaplanowanym harmonogramie realizacji praktyk, kierując podanie do Dyrektora Instytutu. Podanie opiniuje opiekun praktyk. Zaliczenie praktyk jest warunkiem koniecznym do uzyskania wpisu na kolejny semestr. Niezaliczenie praktyk w przewidywanym wymiarze godzin jest równoznaczne z nieukończeniem studiów.

Nad zgodnością programu praktyk z programem studiów czuwa koordynator praktyk. Praktyka odbywa się we wskazanej przez studenta placówce, z którą Akademia Nauk Stosowanych w Wałczu podpisuje porozumienie o prowadzeniu praktyk. Opiekunem praktyki w placówce jest osoba ku temu wyznaczona przez dyrektora placówki. Opiekun praktyk jest odpowiedzialny za formalne przygotowanie studenta do praktyki, właściwy dla specjalności dobór placówek przez studenta, przygotowanie dokumentów oraz zaliczenie studentowi praktyki. Student dokumentuje przebieg praktyki w dzienniczku praktyk. Ponadto, dokumentem poświadczającym odbycie praktyki w określonej liczbie godzin i miejscu jest opinia z praktyki wystawiana przez opiekuna praktyk w placówce. Kserokopia opinii jest przechowywana w aktach studenta.

Dokumenty stanowią podstawę zaliczenia praktyki. Wpisu do indeksu elektronicznego i karty semestralnej dokonuje kierunkowy opiekun praktyk w Uczelni po stwierdzeniu prawidłowości przebiegu praktyki i uzyskaniu przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Wzory dokumentów niezbędnych do zaliczenia praktyki dostępne są dla studenta na stronie internetowej Uczelni. Szczegółowe zasady i forma odbywania praktyki, uzależnione od realizowanej przez studenta specjalności są zapisane w sylabusie.

W ramach praktyki:

1. Pierwsze dni praktyki w instytucji student powinien poświęcić na wszechstronne poznanie jej struktury organizacyjnej, zasad działania oraz organizacji pracy. Przed przystąpieniem do zajęć student powinien zapoznać się z obowiązującymi zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy w placówce. Pod kierunkiem opiekuna-praktyk student powinien aktywnie uczestniczyć w bieżącej pracy instytucji w stopniu i zakresie określonym przez opiekuna praktyki.
2. W trakcie trwania praktyki student prowadzi systematycznie harmonogram praktyk, w którym powinna znaleźć odzwierciedlenie jego codzienna praca. Zapisy wykonywanych czynności winny

- być potwierdzone podpisem opiekuna.
3. Student powinien obserwować działania i pod kierunkiem opiekuna zrealizować zadania, udokumentowane arkuszami obserwacyjnymi.
  4. Po zakończeniu praktyki student składa dziennik praktyk wraz z załącznikami do Kierunkowego opiekuna praktyk
  5. Przebieg praktyki dokumentowany jest w sposób określony w regulaminie oraz w programie praktyk.
  6. Dokumenty na praktykę za granicą wydawane są w języku polskim. Dokumenty poświadczające odbycie praktyki za granicą student składa wraz z tłumaczeniem na język polski.

Do zadań Uczelnianego koordynatora ds. praktyk należy:

- 1) zawieranie porozumień z Zakładami Pracy o organizację praktyk;
- 2) kontrolowanie przestrzegania regulaminu przez każdą ze stron w czasie praktyk;
- 3) składanie rocznych sprawozdań z realizacji praktyki Rektorowi, w terminie do 15 października;

Do zadań Kierunkowych opiekunów praktyk, którzy sprawują bezpośredni nadzór dydaktyczno-wychowawczy oraz organizacyjny nad całością przebiegu praktyk, a w szczególności odpowiadają za:

- 1) prowadzenie uzgodnień z Zakładem Pracy i podpisanie stosownych porozumień indywidualnych i innych niezbędnych dokumentów;
- 2) opracowanie szczegółowego programu praktyki na poszczególne etapy oraz zakresu weryfikacji efektów uczenia się dla opiekuna zakładowego;
- 3) współpracę z opiekunami zakładowymi;
- 4) zapoznanie praktykantów oraz organizatorów praktyk w zakładzie, z wymaganiami, programem praktyk, dokumentacją, zasadami weryfikacji efektów uczenia się oraz sposobami dokumentowania działań;
- 5) inicjowanie praktyk, monitorowanie przebiegu praktyk, ewaluację wyników praktyk;
- 6) pomoc w zawieraniu ubezpieczeń praktykantów odbywających praktykę;
- 7) wytwarzanie, wydawanie, ewidencję, gromadzenie i przechowywanie dokumentacji praktyk;
- 8) składanie sprawozdań z przebiegu praktyk na dzień 30 września do uczelnianego koordynatora ds. praktyk i współpracy z pracodawcami, w terminie nie późniejszym niż 5 października, uwzględniając w nim zestawienia ocen osiągnięcia efektów uczenia się.

Do obowiązków studenta w szczególności będzie należało:

- 1) zapoznanie się, przed rozpoczęciem praktyki, z treścią Regulaminu praktyk;
- 2) aktywne uczestniczenie w praktyce i wypełnianie zadań zgodnych z celami i założeniami programowymi praktyki, powierzonych przez koordynatora praktyk w Uczelni;
- 3) przestrzeganie obowiązujących w placówce regulaminów i dyscypliny pracy;
- 4) prowadzenie dokumentacji określonej w programie praktyki i złożenie jej w wymaganym terminie u koordynatora praktyki;
- 5) złożenie u koordynatora praktyki ZAŚWIADCZENIA, które może stanowić podstawę zaliczenia części lub całości praktyki.

Do obowiązków zakładowego opiekuna praktyk będzie należało:

- 1) opracowanie harmonogramu praktyki studenta uwzględniając zadania wynikające z założonych w programie praktyk efektów oraz pracy placówki;

- 2) umożliwienie studentowi zapoznanie się z dokumentacją placówki, zasadami funkcjonowania placówki, jej zadaniami i procedurami;
- 3) zapoznanie studenta z obowiązkami nauczyciela formami współpracy ze środowiskiem wychowawczym;
- 4) pomoc studentowi w jego funkcjonowaniu w przestrzeni placówki;
- 5) pomoc studentowi w kontaktach z innymi pracownikami placówki;
- 6) umożliwienie studentowi obserwacji własnych zajęć oraz innych pracowników placówki;
- 7) omawianie ze studentem realizowanych zajęć;
- 8) kontrolowanie przebiegu praktyki pod względem zgodności z programem praktyk;
- 9) sporządzenie opinii o przebiegu praktyki i wystawienie pisemnej oceny.

4.10.3. Formy odbywania praktyk zawodowych

W trakcie praktyk zawodowych student będzie realizował następujące formy aktywności:

1. wizyty w różnorodnych działach Zakładu pracy;
2. obserwowanie działań zawodowych;
3. asystowanie opiekunowi praktyk w Zakładzie pracy;
4. samodzielne działania zlecone przez opiekuna zakładowego;
5. planowanie i omawianie działań zawodowych prowadzonych przez siebie i innych.

Praktyka zawodowa została podzielona na dwa etapy. Na 2 i 3 semestrze praktyka zawodowa będzie realizowała efekty uczenia się przewidziane dla bloku przedmiotów kierunkowych. Praktyka na tym etapie będzie miała charakter bardziej ogólny, a jej celem będzie zapoznanie praktykanta z ogólnymi zasadami działania instytucji związanych z bezpieczeństwem czy zarządzaniem kryzysowym. Druga etap praktyki został przypisany do bloku przedmiotów specjalnościowych i będzie miała charakter praktyki metodycznej, specjalnościowej, związanej z kierunkiem wybranej specjalności. Celem drugiego etapu praktyki będzie zaznajomienie praktykanta z typowymi działaniami instytucji związanych z bezpieczeństwem oraz nauczenie go podejmowania samodzielnych działań w tym zakresie.

4.10.4. Cele praktyk zawodowych

CELE OGÓLNE studenckiej praktyki zawodowej są związane z kierunkiem. Praktyki studenckie z założenia stanowią integralną część procesu dydaktycznego. Koncepcja praktyk zawodowych zakłada stworzenie studentom odpowiednich warunków do kształtowania umiejętności praktycznych i organizacyjnych. Praktyki stwarzają szansę profesjonalnego rozwoju studenta opartą na łączeniu doświadczeń ze zdobytą wiedzą w toku studiów.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. zapoznanie z warunkami funkcjonowania placówek związanych z bezpieczeństwem, czy to w instytucjach bezpośrednio związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa na poziomie krajowym, jak i narodowym, *poprzez przeanalizowanie wraz z opiekunem dokumentacji stanowiącej prawną podstawę działania placówki, m.in. ustawy, zarządzenia, rozporządzenia, zapoznanie się ze statutem placówki, zapoznanie się z jej strukturą organizacyjną, przez branie udziału w pracach komórek organizacyjnych oraz opracowanie schematu organizacyjnego placówki wraz z opisem zadań i uprawnień przypisanych do poszczególnych stanowisk; zapoznanie się z formami pracy stosowanymi w placówce; zapoznanie się z dokumentacją opracowywaną w placówce;*
2. doskonalenie umiejętności praktycznych polegających w szczególności na komunikowaniu się na tematy związane z bezpieczeństwem, w tym z różnymi rodzajami odbiorców, umiejętności polegających na pracy w grupie, przyjmowaniu różnych ról, współpracy nawet przy odmienności poglądów
3. kształtowanie postaw przedsiębiorczości w zakresie podejmowanych działań zawodowych i

wyzwań rynku pracy, właściwej postawy zgodnej z zasadami etyki zawodowej.

TREŚCI PROGRAMOWE

1. Praktyki studenckie pełnią różnorodną funkcję w zależności od danego roku studiów. Łączny czas trwania praktyk podczas trzech lat studiów wynosi 1008 godzin, co odpowiada sześciu miesiącom praktyki w wymiarze 8 godzin dziennie przy 21 dniach w miesiącu
2. Program praktyk studenckich przewiduje następujący ich rozkład w czasie trwania studiów:

I ETAP PRAKTYKI - PRAKTYKA KIERUNKOWA

- poznanie form i metod pracy wybranego zakładu pracy związanego z szeroko rozumianym zakresem bezpieczeństwa (hospitacje, obserwacje, elementy działania);
- udział w realizacji projektów proponowanych przez Zakład pracy ;
- poznanie możliwości działań instytucji w zakresie bezpieczeństwa ;
- poznanie dokumentacji placówki/organizacji, instytucji;
- uczestnictwo w zadaniach realizowanych przez placówkę/instytucję/organizację pozarządową – twórcze włączenie się w formy pracy z wykorzystaniem wiedzy i umiejętności warsztatowych nabytych w czasie studiów;
- samodzielne wykonywanie zadań na rzecz placówki, instytucji lub organizacji, uzgodnionych z koordynatorem praktyk przy uzyskaniu akceptacji opiekuna praktyk w placówce.

II ETAP PRAKTYKI - PRAKTYKA SPECJALNOŚCIOWA

- zaleca się, aby wybór placówki umożliwił zaprojektowanie i przeprowadzenie analiz związanych z problematyką wybranej specjalności;
- w trakcie pierwszej praktyki zawodowej, która przebiega na drugim etapie praktyki zawodowej - zalecana jest ścisła współpraca studenta z kierownictwem placówki instytucji, organizacji, w której realizowana jest praktyka zawodowa;
- w trakcie praktyki zawodowej specjalnościowej student jest zobowiązany do samodzielnego zadań w zakładzie pracy przy nadzorze przez opiekuna w placówce, określonych specyfiką placówki przy uzyskaniu akceptacji bezpośredniego opiekuna praktyk w placówce;

Dodatkowo, celem praktyk jest kształtowanie umiejętności studentów niezbędnych dla przyszłej pracy zawodowej, w tym m.in. umiejętności krytycznej oceny posiadanej wiedzy, uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych, praktycznych, organizacyjnych, pracy w zespole, nawiązywania kontaktów, prowadzenia negocjacji, samodzielności, odpowiedzialności za powierzone zadania, refleksji nad własną praktyką, ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego w trakcie działalności praktycznej związanej zapewnieniem bezpieczeństwa na różnym poziomie, kreatywnego uczestnictwa w grupach i organizacjach realizujących działania z zakresu bezpieczeństwa, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej.

4.10.5. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych

Studia umożliwiają studentom kontakt z rzeczywistym środowiskiem zawodowym, rozwijanie umiejętności dostrzegania oraz rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych z zakresu studiowanej specjalności, diagnozowanie istniejących problemów oraz poszukiwanie praktycznych, nowoczesnych metod ich rozwiązywania. Przygotowując się do pracy w zawodzie student zdobywa wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne zgodne ze studiowaną specjalnością, a szczególnie:

Tabela nr 15. Efekty uczenia się dla I etapu praktyki zawodowej - praktyki kierunkowej

Symbole kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
K_W01	w zaawansowanym stopniu ma interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk społecznych, w szczególności z nauk o bezpieczeństwie i wybranych aspektów nauk humanistycznych, zna ich miejsce wśród innych obszarów naukowych oraz ma wiedzę na temat ich powiązań z tymi obszarami, zwłaszcza w aspektach istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WG
K_W04	zna, w stopniu zaawansowanym, system bezpieczeństwa i obronności państwa; ma wiedzę o typowych rodzajach struktur, organów i instytucji administracji publicznej oraz organów ochrony prawnej, a także organów bezpieczeństwa państwa; ma wiedzę o relacjach zachodzących między tymi strukturami i instytucjami na poziomie lokalnym, regionalnym, państwowym oraz ponadpaństwowym, z uwzględnieniem praktyki ich działania	P6S_WG
K_W08	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ochrony i bezpieczeństwa funkcjonowania poszczególnych sektorów działalności państwa na poziomie ogólnokrajowym oraz lokalnym (w tym bezpieczeństwa finansowego, energetycznego, cyberprzestrzeni, imprez masowych, komunikacji i transportu, systemów bankowych)	P6S_WG
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanej z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK
K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK
K_U16	potrafi udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej; potrafi stosować zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6S_UW
K_U18	potrafi komunikować się na tematy związane z obszarem bezpieczeństwa ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców a także inne wystąpienia w języku polskim oraz potrafi	P6S_UK

	efektywnie komunikować się w języku polskim i w wybranym języku obcym	
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO
K_K01	jest gotów do krytycznej oceny nabytej wiedzy oraz obieranych treści w zakresie bezpieczeństwa	P6S_KK
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO
K_K04	jest gotów do określania priorytetów służących realizacji określonego przez siebie lub innych zadania; zbudować właściwą hierarchię celów wykorzystywaną w procesie podejmowania decyzji, zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i w obszarze działalności społecznej, a także w warunkach prowadzenia działalności gospodarczej w gospodarce wolnorynkowej	P6S_KO
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KO

Tabela nr 16. Efekty uczenia się dla II etapu praktyki zawodowej - praktyki specjalnościowej

Symbole kierunkowych efektów uczenia się	Opis efektów uczenia się dla kierunku <i>Bezpieczeństwo</i>	Kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
K_W10	w stopniu zaawansowanym posiada wiedzę na temat ekonomicznych, prawnych, etycznych i innych uwarunkowań działalności zawodowej w sektorze powiązanych z bezpieczeństwem; zna i rozumie pojęcie praw człowieka, a także prawa autorskiego i praw pokrewnych z uwzględnieniem niezbędnych elementów nauk ekonomicznych, w szczególności w zakresie zastosowania tych norm i praw w praktyce zawodowej	P6S_WK

K_W11	rozumie zasady funkcjonowania systemów zarządzania bezpieczeństwem w tym danych osobowych i informacji niejawnych na gruncie prawa międzynarodowego, europejskiego i polskiego, w aspektach szczególnie istotnych dla praktyki zawodowej	P6S_WK
K_U06	potrafi wykorzystywać w praktyce posiadany zasób wiedzy z zakresu nauk społecznych do zdefiniowania, oceny oraz rozwiązywania konkretnych stanów faktycznych charakterystycznych dla sektora bezpieczeństwa zarówno wewnętrznego, jak i narodowego w tym zjawisk terrorystycznych i przestępczości zorganizowanej oraz do prognozowania odpowiednich procesów i zjawisk istotnych dla rozwoju tych zadań na rzecz określonych społeczności	P6S_UW
K_U19	potrafi współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role, w tym potrafi współpracować w poszanowaniu odmienności poglądów, a także potrafi inspirować i brać udział w przedsięwzięciach grupowych, w tym przygotowywać i realizować projekty społeczne, gospodarcze oraz inne, z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych, finansowych i społecznych	P6S_UO
K_U20	potrafi przeanalizować i ocenić własne działania oraz wskazać te sfery, które należy zmodyfikować w celu podniesienia ich sprawności i efektywności zarówno w sferze pracy zawodowej, jak i ewentualnej aktywności na rzecz społeczności lokalnej	P6S_UO
K_U22	potrafi uczyć się przez całe życie, zarówno w ramach samorozwoju, jak i w ramach różnego rodzaju form kształcenia dla dorosłych	P6S_UU
K_K02	jest gotów do prawidłowej identyfikacji i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, opierając swoje wybory na wiedzy merytorycznej, przyswojonych podstawach etycznych z uwzględnieniem uwarunkowań prawnych i organizacyjnych	P6S_KO
K_K03	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, a także do wypełniania zobowiązań społecznych oraz współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego, podchodzić do rozwiązywania problemów w sposób kreatywny, potrafi nie tylko kreować rzeczywistość, ale także reagować na zaistniałe okoliczności i uwarunkowania	P6S_KO
K_K05	ma przekonanie o wadze zachowania się w sposób profesjonalny; podejmuje refleksje na tematy etyczne, przestrzega zasad etyki zawodowej	P6S_KO

Symbole użyte w tabelach:

W - w zakresie wiedzy:	U - w zakresie umiejętności:	K - w zakresie kompetencji społecznych:
G – zakres - głębia - kompletność perspektywy poznawczej i zależności K – kontekst - uwarunkowania -/skutki	W – wykorzystanie wiedzy - wykonywane zadania, rozwiązywane problemy K – komunikowanie się/ odbieranie i tworzenie wypowiedzi – upowszechnienie wiedzy w środowisku naukowym -	K – oceny - krytyczne podejście, O – odpowiedzialność - wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego R – rola zawodowa -

	posługiwanie się językiem obcym O – organizacja pracy - planowanie i pracazespołowa U – uczenie się - planowanie własnegorozwoju i rozwoju innych osób	/niezależność i rozwój etosu
--	--	------------------------------

4.10.6. Weryfikacja efektów uczenia się dla praktyk zawodowych

Weryfikacja efektów uczenia się dla praktyk zawodowych

Proponowana skala ocen dla praktyk to: (5 – bdb, 4 – db, 3 – dost, 2 – ndst). Ostatecznego zaliczenia praktyk dokonuje Koordynator praktyk w Uczelni po:

- a) zapoznaniu się z **oceną opiekuna** praktyk w instytucji
- b) oraz po analizie **dokumentacji** studenta składającej się na jego portfolio:
  - dzienniczka/harmonogramu praktyk,
  - opinii opiekuna ze strony placówki
  - i samooceny studenta.

Biorąc pod uwagę wystawioną praktykantowi ocenę niedostateczną, należy podkreślić, że jej otrzymanie jest tożsame z niezaliczeniem praktyk zawodowych.

Zaliczenia praktyki koordynator praktyk w Uczelni dokonuje w *Zaświadczeniu potwierdzającym odbycie praktyki i weryfikację osiągniętych efektów uczenia się* podczas spotkania ewaluacyjnego (zgodnie z harmonogramem w danym roku akademickim) oraz w e-dziekanacie.

Student jest zobowiązany do rozliczenia praktyki zawodowej bezpośrednio po jej zakończeniu. W przypadku odwołania studenta z praktyki na wniosek instytucji/zakładu pracy (np. w związku z naruszeniem regulaminu zakładu pracy) student traci prawo do zaliczenia praktyki do czasu podjęcia w tej sprawie decyzji Dyrektora Instytutu. W przypadku, gdy student nie uzyskał zaliczenia praktyki, Dyrektor Instytutu może wyrazić zgodę na jej powtórzenie, z jednoczesnym zezwoleniem na kontynuowanie studiów w semestrze następnym. W aktach studenta w Uczelni, po ukończeniu studiów przechowuje się **OPINIĘ WRAZ Z OCENĄ** praktykanta wystawioną przez dyrektora placówki, w której była odbywana praktyka.

4.10.7. Miejsce odbywania praktyk

Uczelnia zawarła szereg porozumień z instytucjami zewnętrznymi, umożliwiając tym samym odbywanie praktyk zawodowych dla studentów Akademii Nauk Stosowanych w placówkach, których działalność skupia się na zapewnianiu szeroko rozumianego bezpieczeństwa. Tabela nr 1 za7wiera listę instytucji, z którymi ANS w Wałczu zawarło porozumienie wraz z liczbą miejsc przeznaczoną dla praktykantów.

Tabela nr 17. Lista instytucji, z którymi Uczelnia zawarła porozumienie o współpracy

Nazwa instytucji	Data zawarcia lub odnowienia współpracy	Liczba miejsc
------------------	---	---------------

Urząd Miejski w Mirosławcu- Burmistrz Mirosławca Piotr Pawlik	10.02.2020r.	5
Wojskowa Komenda Uzupełnień w Szczecinku- Komendant ppłk Zbigniew Urbaniak	19.03.2020r.	9
Jednostka Wojskowa 4092 w Walczu- Dowódca 100 Batalionu Łączności ppłk Sławomir Rzadkiewicz	23.03.2020r.	18
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Walczu- Komendant Powiatowy kpt. mgr inż. Maciej Mleczarek	24.03.2020r.	12
Gmina Walcz- Wójt Gminy Walcz Jan Matuszewski	12.02.2020r.	4
Urząd Miejski w Tucznie- Burmistrz Krzysztof Hara	29.01.2020r.	3
Urząd Miasta i Gminy Człopa- Burmistrz Jerzy Bekker	16.01.2020r.	4
Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej- Zarząd Oddziału Powiatowego w Walczu- Prezes Zarządu dr Bogdan Wankiewicz	20.01.2020r.	7
Starostwo Powiatowe w Walczu- Starosta dr Bogdan Wankiewicz	29.01.2020r.	4
Urząd Miasta Walcz- Burmistrz Maciej Żebrowski	18.02.2020r.	5
Fpsystem- właściciel fp system dr inż. Franciszek Pacewicz	23.03.2020r.	1

Komenda Powiatowa Policji w Wałczu Komendant Powiatowy Policji w Wałczu nadkom. Arkadiusz Górecki	03.03.2020 r.	20
I Regionalna Baza Logistyczna w Wałczu Dowódca płk Dariusz Siergiej		

4.11. Łączna liczba punktów ECTS, za zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne

Tabela nr 18. Lista przedmiotów kształtujących umiejętności praktyczne wraz z punktacją ECTS

Blok przedmiotów	Nazwa przedmiotu kształtującego umiejętności praktyczne	Punkty ECTS przyporządkowanie przedmiotom kształtującym umiejętności praktyczne
	Język obcy do wyboru	8
Blok przedmiotów ogólnouczeniowych	Szkolenie BHP	0
	Szkolenie biblioteczne	0
	Zaawansowana wypowiedź akademicka	1
	Przysposobienie akademickie	0
	Wychowanie fizyczne	0

	Technologie informacyjne	1
Blok przedmiotów podstawowych	Psychologia - ćwiczenia	1
	Podstawy przedsiębiorczości	2
	Etyka zawodowa funkcjonariuszy publicznych	1
	Geografia	2
	Mediacje i negocjacje	2
	Polityka bezpieczeństwa państwa - ćwiczenia	

Blok przedmiotów kierunkowych	Ochrona praw człowieka w systemie bezpieczeństwa	1
	Podstawy prawa	3
	Prawo karne i prawo wykroczeń - ćwiczenia	2
	Postępowanie karne i w sprawach o wykroczenia - ćwiczenia	3
	Prawo administracyjne i postępowanie administracyjne	3
	Strategia bezpieczeństwa państwa - ćwiczenia	2
	Organizacja i technika pracy funkcjonariuszy publicznych,	3
	Bezpieczeństwo informacji niejawnych i danych osobowych - ćwiczenia	1

	Zwalczanie terroryzmu - ćwiczenia	2
	Przestępczość zorganizowana	3
	Bezpieczeństwo w komunikacji i transporcie,	2
	Bezpieczeństwo energetyczne,	2
	Bezpieczeństwo imprez masowych	1
	Bezpieczeństwo finansowe	2
	Bezpieczeństwo systemów bankowych	2
	Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	2
	System zarządzania kryzysowego w Polsce	3
	Biały wywiad - ćwiczenia	2
	Patologie społeczne i prewencja kryminalistyczna - ćwiczenia	3
	Broń, amunicja, wyposażenie specjalne	3

	Ochrona osób, mienia, obiektów i obszarów	3
	Pierwsza pomoc przedmedyczna	2
	Lekkoatletyka	2
	Pływanie	2
	Sporty walki	2
	Strzelectwo	4
	Praktyka zawodowa	16
Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo wewnętrzne</i>	Specjalnościowe praktyki zawodowe	24
	Przeciwdziałanie przestępczości zorganizowanej	2
	Kryminologia i kryminalistyka	2
	Czynności operacyjno-śledcze	2
	Działania taktyczno-operacyjne Policji	2
	Wiktymologia	2
	Dokumentacja czynności kryminalistycznych na miejscu zdarzenia	2

	Postępowanie dowodowe i utrwalanie dowodów	2
	Współpraca Policji z mediami	2
	Taktyki i techniki interwencji	2
	Seminarium dyplomowe	6
Blok przedmiotów do wyboru w zakresie specjalności <i>Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna</i>	Specjalnościowe praktyki zawodowe	24
	Zagrożenie bezpieczeństwa państwa	2
	Dowodzenie i kierowanie w siłach zbrojnych	2
	Logistyka w systemie bezpieczeństwa narodowego	2
	System zarządzania bezpieczeństwem informacji	2
	Łączność i komunikacja w systemie zapewnienia bezpieczeństwa państwa	2
	Systemy monitorowania i analizy zagrożeń	2
	Zarządzanie kryzysowe na szczeblu lokalnym	2
	Gry decyzyjne w zarządzaniu kryzysowym na szczeblu lokalnym	2

	Media i komunikacja w zarządzaniu kryzysowym	2
	Seminarium dyplomowe	6

Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 5 ust. rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r., program studiów dla kierunku bezpieczeństwo, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym obejmuje zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na tym poziomie.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyska w ramach zajęć związanych z kształtowaniem umiejętności praktycznych wynosi **144 punktów ECTS**, co stanowi 80 % łącznej liczby punktów ECTS przyjętych dla programu..

Zajęcia związane z kształtowaniem umiejętności praktycznych, przewidziane w programie studiów dla kierunku *bezpieczeństwo* o profilu praktycznym na poziomie studiów pierwszego stopnia są prowadzone:

- w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej;
- w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów.

4.12 Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS

LICZBA GODZIN ZAJĘĆ Z WYCHOWANIA FIZYCZNEGO – W PRZYPADKU STACJONARNYCH STUDIÓW PIERWSZEGO STOPNIA I JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH

Zgodnie z paragrafem 3 pkt. 2 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r., w programie studiów pierwszego stopnia i prowadzonych w formie studiów stacjonarnych określa się zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze nie mniejszym niż 60 godzin, zajęciom z wychowania fizycznego nie przypisuje się punktów ECTS.

Projektowany program studiów kierunku *bezpieczeństwo*, przewiduje 60 godzin wychowania fizycznego w ramach bloku przedmiotów ogólnouniversyteckich, którym nie przypisuje się punktów ECTS oraz 90 godzin zajęć kształtujących sprawność fizyczną z lekkoatletyki, sztuk walki i pływania w ramach bloku przedmiotów kierunkowych, za które przewidziane są punkty ECTS.

4.13 Informacja , że określone w programie studiów efekty uczenia się uwzględniają efekty w zakresie znajomości języka obcego

OKREŚLONE W PROGRAMIE STUDIÓW EFEKTY UCZENIA SIĘ UWZGLĘDNIAJĄ EFEKTY W ZAKRESIE JĘZYKA OBCEGO

Zgodnie z §4 pkt. 1 rozporządzenia MNiSW w sprawie studiów z 27 września 2018 r. – przyjęto, że opis zakładanych efektów uczenia się zawiera również efekty uczenia się w zakresie znajomości języka obcego. Student kierunku bezpieczeństwo, *studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym*, uzyska w ramach zajęć z języka obcego 8 punktów ECTS.

5. WYMOGI REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW

Tabela nr 19. Wymogi realizacji programu studiów

IV – WYMOGI REALIZACJI PROGRAMU STUDIÓW		
1	Wskaźnik procentowy zajęć prowadzonych w ramach programu studiów przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w ANS jako podstawowym miejscu pracy	89,85 %
2	Infrastruktura niezbędna do prowadzenia kształcenia w zakresie przewidzianym w tym programie, od dnia rozpoczęcia prowadzenia zajęć na tym kierunku	Uczelnia posiada rozbudowaną bazę dydaktyczną znajdującą się w dwóch częściach miasta. Główna siedziba mieści się przy ulicy Wojska Polskiego 99 i obejmuje Rektorat, siedzibę władz, biblioteka, laboratoria techniczne, hala sportowa, dziekanat oraz Regionalne Centrum Badawczo- rozwojowe, siedziba przy ulicy Bydgoskiej 50 obejmuje aulę oraz akademik „Hugward”. Oferowane kierunki kształcenia wraz ze specjalnościami przedstawia poniższa tabela. istotnym elementem wszystkich kierunków kształcenia jest możliwość studiowania w „systemie dualnym”. To nowatorskie rozwiązanie polega na łączeniu nauki i pracy –na poziomie studentów oraz nauki i biznesu – na poziomie instytucji. Polepsza to znacząco szanse ludzi pracujących na studiowanie stacjonarne, a co za tym idzie, bezpłatne. Zdecydowanie też poprawia to możliwości dostosowania kształcenia do potrzeb biznesu, zarówno na płaszczyźnie projektowania nowych specjalności, a nawet kierunków studiów „na zamówienie”, jak również na płaszczyźnie realizacji rutynowych zadań dydaktycznych, takich jak projekty lub prace dyplomowe inspirowane potrzebami pracodawców i ukierunkowane na rozwiązywanie konkretnych problemów zawodowych na korzyść współpracujących pracodawców. Oprócz

		<p>podstawowych kierunków kształcenia, uczelnia oferuje także szereg studiów podyplomowych m. in.: Bezpieczeństwo i Higiena Pracy; Cyberbezpieczeństwo, Zarządzanie kryzysowe.</p> <p>POTENCJAŁY</p> <ul style="list-style-type: none"> - wysoka jakość kształcenia na poziomie gimnazjalnym i podstawowym - uczelnia wyższa, oferująca wiele różnorodnych kierunków kształcenia zarówno w dziedzinach nauk społecznych, jak i technicznych - dobrze rozwinięte szkolnictwo zawodowe i techniczne - bogata baza dydaktyczna zapewniona przez ANS. <p>ZAGROŻENIA</p> <ul style="list-style-type: none"> - spadająca liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych i gimnazjach
3	<p>Warunki właściwe dla zakresu działalności zawodowej dla realizacji zajęć kształtujących umiejętności praktyczne (opis dla profilu praktycznego)</p>	<p>Program studiów przewiduje 65 zajęć kształtujących umiejętności praktyczne. Zajęcia te oznaczone zostały na planie studiów symbolem <i>up</i>. Łączna liczba punktów ECTS przewidzianych w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi 144, co stanowi 80% ogólnej liczby punktów ECTS</p>
4	<p>Zasoby biblioteczne</p>	<p>Biblioteka ANS w Wałczu oferuje studentom bogaty zbiór książek, stanowiących literaturę podstawową i uzupełniającą, zalecaną przez wykładowców, publikacje niezbędne przy pisaniu prac zaliczeniowych oraz dyplomowych.</p> <p>Studenci mają pełny dostęp do zasobów Biblioteki Głównej ANS oraz zasobów edukacyjnych biblioteki cyfrowej IBIUK LIBRA, z której mogą korzystać w dowolnym miejscu- w domu, pracy i na Uczelni. IBIUK LIBRA jest serwisem należącym do Wydawnictwa Naukowego PWN. Platforma udostępnia publikacje z różnych dziedzin w wersji elektronicznej, umożliwiając zaawansowaną pracę z tekstem.</p> <p>Dodatkowo studenci mają swobodny dostęp do zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki, które łączy udostępnione są zarówno na internetowych stanowiskach bibliotecznych, jak i dla wszystkich studentów logujących się do darmowej i ogólnodostępnej sieci uczelni.</p> <p>Budynek Biblioteki Uczelnianej składa się z: wypożyczalni, czytelnicy wyposażonej w sześć stanowisk komputerowych w tym jedno stanowisko przystosowane jest dla osób niepełnosprawnych. Biblioteka wyposażona jest w niezbędny sprzęt i akcesoria związane z jej funkcjonowaniem, w tym skaner i kopiarki.</p>

		<p>Biblioteka Uczelniana posiada zintegrowany system biblioteczny Patron. System ten, umożliwia prowadzenie korespondencji z czytelnikiem oraz samodzielny zapis studenta do biblioteki. Czytelnik ma możliwość zamówienia, rezerwowania i tworzenia własnych zestawień i kolekcji. W efekcie biblioteka dostępna jest dla studentów w systemie 7/24. System biblioteczny wyposażony jest technologią RFID, która przyspiesza cyrkulację zbiorów, zwiększa ich dostępność oraz stopień ich wykorzystania.</p> <p>W kompleksie Biblioteki Uczelnianej mieści się Powiatowa Biblioteka Publiczna, której zbiory liczą 57 tysięcy woluminów i mają charakter uniwersalny.</p> <p>W celu zapewnienia studentom szerokiej oferty literatury naukowej oraz fachowej Biblioteka ANS zawarła porozumienie międzybiblioteczne z Biblioteką Powiatową, zapewniając tym samym studentom możliwość korzystania ze zbiorów obu bibliotek.</p>
5	<p>Opis działań związanych z funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia</p>	<p>Wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia działa na podstawie Zarządzenia nr 8/2020 Rektora PWSZ w Wałczu w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu.</p> <p>W ramach systemu prowadzi się badania ankietowe zajęć oraz hospitacje zajęć. Badania dotyczące zajęć prowadzone są w formie badań elektronicznych, a wyniki drukowane, przedstawiane osobom ankietowanym oraz gromadzone.</p> <p>Integralnym elementem WSZJK jest udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia interesariuszy zewnętrznych (przedstawicieli rynku pracy), w tym i pracodawców oraz interesariuszy wewnętrznych. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi obejmuje m.in. włączanie ich w proces określania, pożądanych z punktu widzenia rynku pracy i potrzeb edukacyjnych, efektów uczenia się; włączania w proces ewaluacji programu oraz opiniowanie dotychczasowych planów i programów studiów w ramach procedury okresowego przeglądu planów i programów studiów.</p> <p>Ocena skuteczności WSZJK realizowana jest poprzez stałe monitorowanie skuteczności poszczególnych procedur podczas zbierania danych, pozyskiwania informacji od pracowników w ramach formalnych i nieformalnych spotkań, zebrań, spotkań ze studentami oraz sprawozdań opiekunów roku a także sporządzanie corocznych raportów dotyczących jakości kształcenia. Ocena skuteczności procedur odbywa się także poprzez formalną weryfikację i ocenę funkcjonalności procedur, dokonywaną przez komisję.</p>

6	Sposób uwzględnienia wyników monitoringu karier zawodowych absolwentów	Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w §12 wprowadza obligatoryjne badania ankietowe dotyczące losów absolwentów. Szczegółową procedurę postępowania dotyczącego weryfikacji efektów uczenia się w ramach monitorowania losów zawodowych absolwentów określa Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 70/2019 Rektora w sprawie procedury weryfikacji efektów uczenia się w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Wałczu. Informacje te są corocznie prezentowane zespołowi ds. WSZJK. Informacje uwzględniające losy zawodowe absolwentów gromadzone są również w sposób nieformalny, za pomocą różnych kanałów przepływu informacji, przez opiekunów modułów specjalnościowych, kierowników, promotorów prac licencjackich i magisterskich oraz innych pracowników, podczas rozmów z przedstawicielami rynku pracy, interesariuszami zewnętrznymi i wewnętrznymi.
7	Sposób uwzględnienia wyników analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy	Wyniki ankiet przeprowadzanych wśród absolwentów i ich pracodawców pozwalają Uczelnianej Komisji ds. Oceny i Doskonalenia Jakości Kształcenia analizować programy i plany studiów pod kątem zgodności zakładanych efektów uczenia się dla kierunku z potrzebami rynku pracy.
8	Sposób współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi, podmiotami gospodarczymi – pracodawcami, przy opracowywaniu programów studiów dla kierunku	Proces tworzenia i ewaluacji programu studiów na kierunku jest realizowany w ścisłej współpracy z pracownikami reprezentującymi różne obszary edukacji, działalności zawodowej, udział w procesie zapewnienia jakości kształcenia interesariuszy zewnętrznych (w tym pracodawców). Współpraca ta realizowana jest podczas różnorodnych spotkań. W celu dostosowania, weryfikacji i oceny stopnia realizacji efektów uczenia się na kierunku do potrzeb rynku pracy i oczekiwań otoczenia lokalnego zespół podejmuje starania włączania w funkcjonowanie WSZJK interesariuszy zewnętrznych związanych z otoczeniem społecznym i gospodarczym, np. zapraszając ich do prac nad ewaluacją programów studiów; współorganizując wraz z przedstawicielami instytucji społecznych seminaria i konferencje; współpracując m.in. z różnorodnymi placówkami realizującymi działania w obszarze studenckich praktyk zawodowych.

6. Wytyczne w zakresie zapewniania studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia

Wsparcie kształcenia to działania mające na celu dostosowanie procesu kształcenia do potrzeb wynikających z sytuacji zdrowotnej studenta tak, aby zagwarantować mu pełny dostęp do nauki i wywiązywania się z obowiązków studenckich.

W zakresie zapewnienia studentom niepełnosprawnym wsparcia dydaktycznego i materialnego, umożliwiającego im pełny udział w procesie kształcenia obowiązują następujące wytyczne:

1. Zapewnia się organizacyjne warunki i formy prowadzenia zajęć dydaktycznych, kolokwii, egzaminów i zaliczeń w taki sposób, aby uwzględnić znane potrzeby wynikające z warunków psychofizycznych i możliwości studentów będących osobami niepełnosprawnymi, w tym dostosowuje się stanowiska w informatycznych laboratoriach uczelnianych do potrzeb osób niepełnosprawnych, odpowiednio do rodzaju i stopnia niepełnosprawności, w ramach możliwości technicznych i technologicznych oraz finansowych Uczelni.
2. Student z niepełnosprawnością w uzasadnionych przypadkach może wykonywać notatki w formie alternatywnej, w szczególności poprzez nagrywanie, robienie zdjęć, a także korzystać z innych urządzeń lub z pomocy osób robiących notatki, w sposób uzgodniony z prowadzącym zajęcia.
3. W zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności, studenci z orzeczoną niepełnosprawnością mają prawo do: wydłużenia czasu egzaminów, maksymalnie o 50%, zamiany pisemnej formy egzaminu na formę ustną lub odwrotnie, przesunięcia terminu egzaminów lub zaliczeń.
4. Studentom ze znacznym stopniem niepełnosprawności, Rektor przydziela opiekuna dydaktycznego spośród pracowników dydaktycznych zatrudnionych w instytucie odpowiedzialnym za prowadzenie kierunku studiów, na którym studiuje osoba niepełnosprawna.
5. Zakup pomocy ułatwiających lub umożliwiających naukę, w tym między innymi: programów komputerowych i książek do biblioteki w wersji uwzględniającej potrzeby osób niepełnosprawnych.
6. Dofinansowanie realizacji lektoratów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych, a w wyjątkowych przypadkach prowadzenie dla studentów niepełnosprawnego indywidualnego lektoratu języka obcego;

7. Organizowanie dodatkowych, uzupełniających lub wyrównawczych zajęć dydaktycznych dostosowanych do potrzeb studentów niepełnosprawnych w ramach konsultacji osobistych lub zdalnych.
8. Studenci lub słuchacze posiadający ograniczone możliwości w poruszaniu się spowodowane niepełnosprawnościami ruchowymi lub czasowym kalectwem posiadają pierwszeństwo w korzystaniu z automatycznych dźwigów we wszystkich budynkach ANS (nie dotyczy alarmów pożarowych).
9. Każdy student lub słuchacz posiadający problemy związane z dostępnością ma możliwość wystąpienia z wnioskiem do prowadzącego zajęcia o umożliwienie zaliczenia zajęć w innym trybie niż stacjonarny, a formuła zaliczenia ustalana jest w porozumieniu między studentem lub słuchaczem a prowadzącym zajęcia
10. W przypadku braku porozumienia wymienionego w pkt 9, student ma prawo zgłosić się do pełnomocnika ds. Dostępności lub Biura ds. Osób Niepełnosprawnych z prośbą o wsparcie merytoryczne, formalne oraz rozjemcze.
11. Studenci lub słuchacze głuchoniemi lub niedosłyszący mają prawo do uzyskania wiedzy dotyczącej studiów oraz wiedzy przekazywanej w ramach toku studiów w sposób alternatywny po przez umożliwienie im czytania z ust, tłumacza języka migowego, pisemnego przekładu głosu mówionego oraz pętli indukcyjnych dla głuchoniemych. Sposób przekazywania informacji dostosowywany jest do studenta lub słuchacza na podstawie bieżących dostępnych środków.
12. Sposób przekazywania informacji w ramach toku studiów przystosowany jest do studentów lub słuchaczy posiadających niepełnosprawność umysłową (np. zespół Tourett'a, Aspergera, Downa, Autyzm itp.). Osoby takie lub ich opiekunowie prawni zobowiązani są do przekazania informacji o niepełnosprawności prowadzącemu zajęcia lub kierownikowi kierunku aby Ci w celu ułatwienia przyswajania wiedzy podjęli w tym celu działania w porozumieniu z Pełnomocnikiem ds. Dostępności lub Biurem ds. Osób Niepełnosprawnych.
13. Osoby niewidome lub posiadające wadę wzroku uniemożliwiającą lub utrudniającą czynny udział w zajęciach mają prawo do:
  - a. Pierwszeństwa wyboru miejsca w Sali wykładowej
  - b. Wystąpienia z wnioskiem o przekazywanie informacji drogą ustną, również w przypadku konieczności opisywania przez prowadzącego treści znajdujących się na slajdach, tablicy, tablicach interaktywnych lub innych nośnikach informacyjnych. (nie dotyczy treści literatury podstawowej i uzupełniającej wynikającej z sylabusów, w tym celu właściwym jest pkt 5. Niniejszych wytycznych).

Załączniki do programu studiów:

Załącznik nr 1 Harmonogram realizacji programu dla studiów stacjonarnych

Załącznik nr 2 Harmonogram realizacji programu dla studiów niestacjonarnych

Załącznik nr 3 Macierz i matryca efektów uczenia się dla przedmiotów ogólnouczeniowych podstawowych, kierunkowych i specjalności

NAZWA DZIEDZINY/DYSCYPLINY	KOD
I Dziedzina nauk humanistycznych	100
1) archeologia	101
2) filozofia	102
3) historia	103
4) językoznawstwo	104
5) literaturoznawstwo	105
6) nauki o kulturze i religii	106
7) nauki o sztuce	107
II Dziedzina nauk inżyniero-technicznych	200
1) architektura i urbanistyka	201
2) automatyka, elektronika i elektrotechnika	202
3) informatyka techniczna i telekomunikacja	203
4) inżynieria biomedyczna	204
5) inżynieria chemiczna	205
6) inżynieria lądowa i transport	206
7) inżynieria materiałowa	207
8) inżynieria mechaniczna	208
9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka	209
III Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	300
1) nauki farmaceutyczne	301
2) nauki medyczne	302
3) nauki o kulturze fizycznej	303
4) nauki o zdrowiu	304
IV Dziedzina nauk rolniczych	400
1) nauki leśne	401
2) rolnictwo i ogrodnictwo	402
3) technologia żywności i żywienia	403
4) weterynaria	404
5) zootechnika i rybactwo	405
V Dziedzina nauk społecznych	500
1) ekonomia i finanse	501
2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	502
3) nauki o bezpieczeństwie	503
4) nauki o komunikacji społecznej i mediach	504
5) nauki o polityce i administracji	505
6) nauki o zarządzaniu i jakości	506
7) nauki prawne	507
8) nauki socjologiczne	508
9) pedagogika	509
10) prawo kanoniczne	510
11) psychologia	511
VI Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	600
1) astronomia	601
2) informatyka	602
3) matematyka	603
4) nauki biologiczne	604
5) nauki chemiczne	605
6) nauki fizyczne	606
7) nauki o Ziemi i Środowisku	607
VII Dziedzina nauk teologicznych	700
nauki teologiczne	701
8 Dziedzina sztuki	800
1) sztuki filmowe i teatralne	801
2) sztuki muzyczne	802
3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	803

olumna	Opis kryterium	Specjalność: Bezpieczeństwo wewnętrzne	Specjalność: Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna
	Forma studiów: Studia stacjonarne		
1	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	109	109
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	144	144
3	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co	48	48
4	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z	8	8
5	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu	1008	1008
6	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk	40	40
7	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60 godz.).	180	180
8	Ogólna liczba godzin zajęć z języka obcego (min. 120 godz.).	120	120

Każdy punkt ECTS składa się z dwóch elementów (praca własna studenta i udział w zajęciach), a w związku z tym, łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich określona w danym programie studiów (**w przypadku studiów stacjonarnych – co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów**), powinna stanowić sumę wartości poszczególnych punktów ECTS odnoszących się do jego udziału w poszczególnych, zajęciach prowadzonych przez nauczycieli.

Regulując stosunek godziny/ECTS wpływamy na liczbę godzin w bezpośrednim kontakcie, która nie może być niższa niż 50%

Arkusz automatycznie przelicza liczbę ECTS w zależności od ilości godzin i formy zajęć

15 g	egzamin	1
30 g	egzamin	2
15 g	zaliczenie	1
30 g	zaliczenie	2
45 g	zaliczenie	4

NAZWA DZIEDZINY/DYSCYPLINY	KOD
I Dziedzina nauk humanistycznych	100
1) archeologia	101
2) filozofia	102
3) historia	103
4) językoznawstwo	104
5) literaturoznawstwo	105
6) nauki o kulturze i religii	106
7) nauki o sztuce	107
II Dziedzina nauk inżyniero-technicznych	200
1) architektura i urbanistyka	201
2) automatyka, elektronika i elektrotechnika	202
3) informatyka techniczna i telekomunikacja	203
4) inżynieria biomedyczna	204
5) inżynieria chemiczna	205
6) inżynieria lądowa i transport	206
7) inżynieria materiałowa	207
8) inżynieria mechaniczna	208
9) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka	209
III Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu	300
1) nauki farmaceutyczne	301
2) nauki medyczne	302
3) nauki o kulturze fizycznej	303
4) nauki o zdrowiu	304
IV Dziedzina nauk rolniczych	400
1) nauki leśne	401
2) rolnictwo i ogrodnictwo	402
3) technologia żywności i żywienia	403
4) weterynaria	404
5) zootechnika i rybactwo	405
V Dziedzina nauk społecznych	500
1) ekonomia i finanse	501
2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna	502
3) nauki o bezpieczeństwie	503
4) nauki o komunikacji społecznej i mediach	504
5) nauki o polityce i administracji	505
6) nauki o zarządzaniu i jakości	506
7) nauki prawne	507
8) nauki socjologiczne	508
9) pedagogika	509
10) prawo kanoniczne	510
11) psychologia	511
VI Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	600
1) astronomia	601
2) informatyka	602
3) matematyka	603
4) nauki biologiczne	604
5) nauki chemiczne	605
6) nauki fizyczne	606
7) nauki o Ziemi i Środowisku	607
VII Dziedzina nauk teologicznych	700
nauki teologiczne	701
8 Dziedzina sztuki	800
1) sztuki filmowe i teatralne	801
2) sztuki muzyczne	802
3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki	803

olumna	Opis kryterium	Specjalność: Bezpieczeństwo wewnętrzne	Specjalność: Bezpieczeństwo narodowe i obrona cywilna
	Forma studiów: Studia niestacjonarne		
1	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	109	109
2	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć	144	144
3	Liczba punktów ECTS zajęć do wyboru, którym przypisano punkty ECTS (co	48	48
4	Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z	8	8
5	Liczba godzin praktyk zawodowych na kierunku studiów o profilu	1008	1008
6	Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk	40	40
7	Ogólna liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego (min. 60 godz.).	90	90
8	Ogólna liczba godzin zajęć z języka obcego (min. 120 godz.).	72	72

Każdy punkt ECTS składa się z dwóch elementów (praca własna studenta i udział w zajęciach), a w związku z tym, łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich określona w danym programie studiów (**w przypadku studiów stacjonarnych – co najmniej połowa punktów ECTS objętych programem studiów**), powinna stanowić sumę wartości poszczególnych punktów ECTS odnoszących się do jego udziału w poszczególnych, zajęciach prowadzonych przez nauczycieli.

Regulując stosunek godziny/ECTS wpływamy na liczbę godzin w bezpośrednim kontakcie, która nie może być niższa niż 50%

Arkusz automatycznie przelicza liczbę ECTS w zależności od ilości godzin i formy zajęć

15 g	egzamin	1
30 g	egzamin	2
15 g	zaliczenie	1
30 g	zaliczenie	2
45 g	zaliczenie	4

